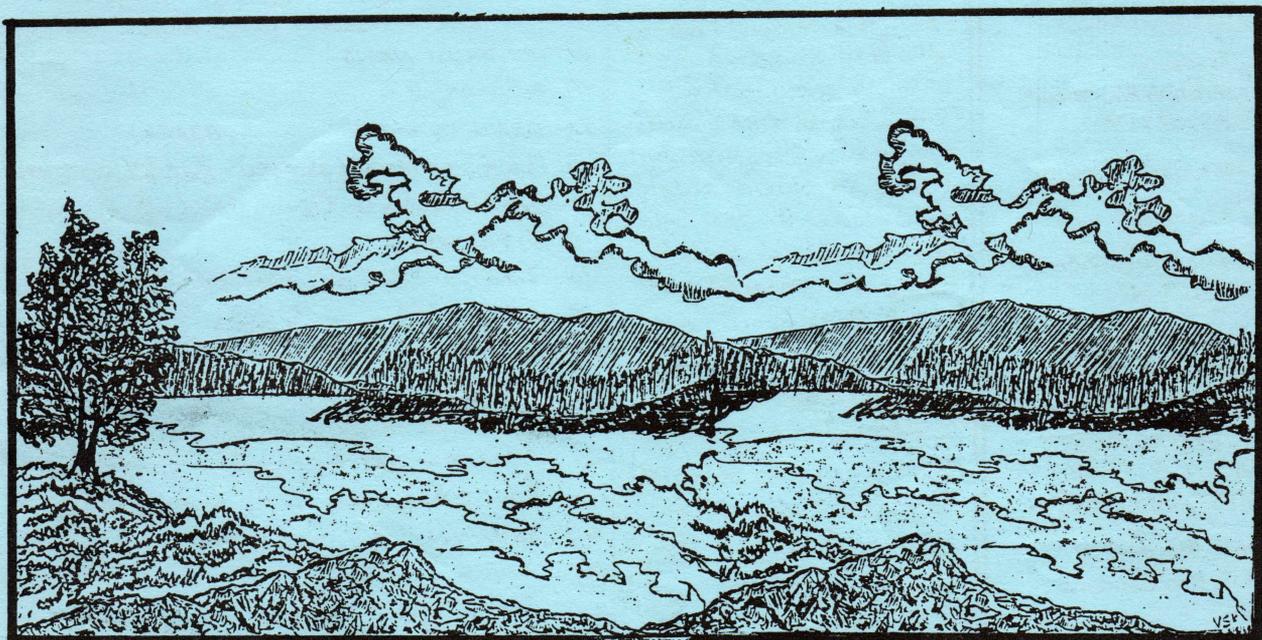

తెలుగుజ్యోతి

తెలుగుకళాసమితి ద్వారా వెలువడుతున్న సాంస్కృతిక పత్రిక

తెలుగు కళా సమితి

A Literary Magazine from The Telugu Fine Arts Society, Inc.

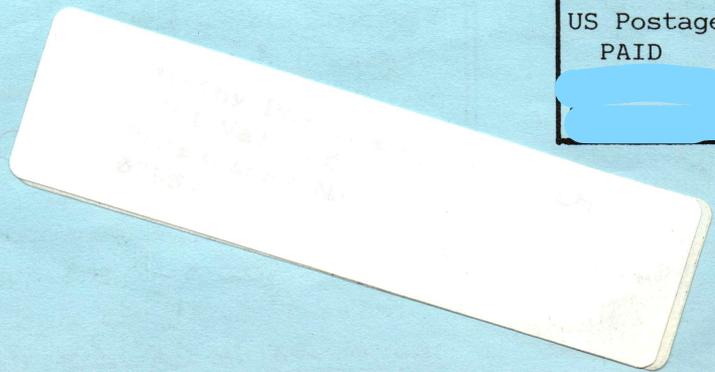

KRS VEMURI

వంకే బంగారు పతకాలు - ప్రవచనాంధ్రులకు - పే.4,5; జనార్దన్, రామకృష్ణలకవోలి, పే.28.

[Redacted]

Bulk Rate
US Postage
PAID
[Redacted]

Address Correction Requested

August 1985

KAMALA ENTERPRISES
 (Indian Groceries, Video Rentals & Jewelry)
 251 FRENCH STREET (Near CHICKS INN) Rt. 27
 NEW BRUNSWICK, NJ 08901

- * One Stop Shopping For All Your Daily Grocery Needs
- * One Of A Kind Jewelry To Satisfy Your Taste

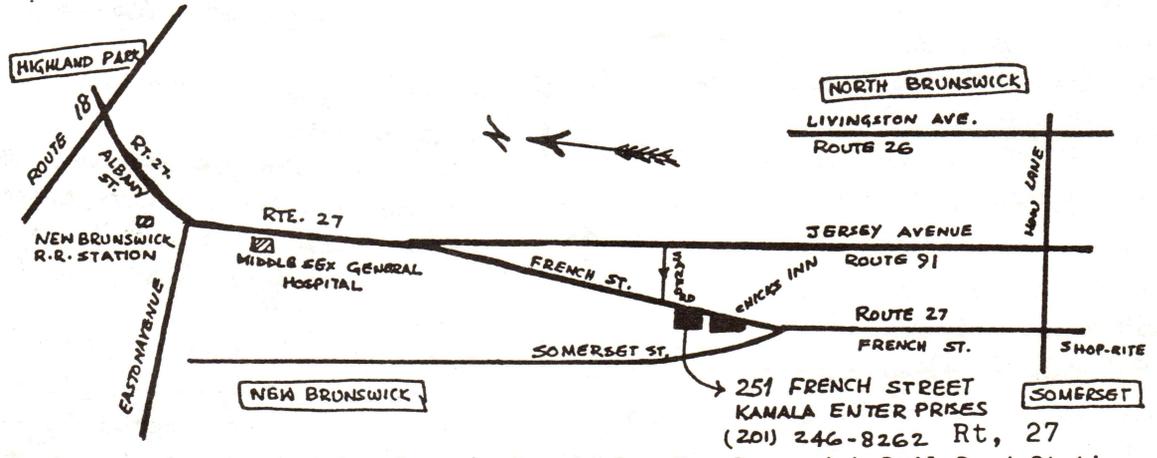
YOUR SATISFACTION IS OUR PRIME CONCERN

- * Fresh Vegetables
- * Sale of Jewelry & Groceries
- * Latest Video Movies In Hindi And All The South Indian Languages
- * Telugu & Hindi Records And Telugu Books For Rental
- * Red Carpet Service
- * Well Known PRIYA Pickles
- * Quality Jewelry
- * Indian Sweets & Munchies

\$
COMPETITIVE PRICES
 \$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$

COURTEOUS SERVICE

+++++++
QUALITY SUPPLIES
 ++++++

Close to Middlesex and St. Peter's Hospitals, New Brunswick Rail Road Station North Brunswick, Somerset.

NEW HOURS OF OPERATION
 #####
 Mon - Fri. 10am - 8pm
 Sat, Sun & Holidays 8am - 8pm
 #####

FOR FURTHER INFORMATION
 CALL: MR. Y.S. MURTHY
 (201) 246-8262
 #####

In this forum Pelugu Jyothi publishes 20 interesting questions, some tricky, some easy, some thought provoking. Answers are provided elsewhere in this issue. Readers are requested to contribute to this forum - Ed.

1. Who is the oldest living Chief administrator of a country ?
2. Who invented 'ticker tape' ?
3. Who is acknowledged as the youngest great grandfather ?
4. Is the Unicorn a horse or a goat or rhino with long legs ?
5. Who is the highest rice producer per acre in the world ?
6. Which country allows feet to be used in boxing ?
7. "Guinness Book of World Records" holds a world record. What is that ?
8. Which is the richest and cheapest source of Vit C ?
9. Amongst the 50 States of USA, which have the highest French speaking population ?
10. How many 'Friday, the thirteenth' most years have ?
11. Where is the world's first and longest unmanned 'metro' (subway) ?
12. Rubik's Cube - you must have seen one and played around at least once. How many smaller cubes has it and how many colors are there ?
13. Who was the first woman killed by FBI ?
14. Which is the world's first nuclear powered submarine ?
15. Who discovered the zippers ?
16. When did Europeans start smoking ?
17. Which N.A.T.O. member nation has the longest name ?
18. Where and when was the first Rubik Cube Championship held ? Who won ?
19. Who served as a Vice Chancellor of any University longest, and where ?
20. Can you guess the size of world's largest omlett and where was it made ?

Answers on page no. 24,25

~~~~~

"Coming soon are smokeless cigarettes to with caffeine-free, sugarless soft drinks.".....

"Frstration is waiting two hours for the fireworks to begin and having children fall asleep just before they do"

WITH THE BEST COMPLIMENTS FROM

FLUSHING CARPET CENTER

36-51 MAIN STREET, FLUSHING, N.Y.

Monday-Friday 9:30 A.M.-9:00 P.M.

Saturday 9:30 A.M.-6:00 P.M., Sunday 11 A.M.-5:00 P.M.

353-5000

FROM STORE TO FLOOR IN JUST ONE DAY

On Sale

OVER 50,000 SQ. YDS. IN STOCK

**INCLUDING 1984 STYLES AND
COLORS SUCH AS • Bigelow •
Downs • Cabin Craft • Lees •
Mohawk • Masland • Etc.**

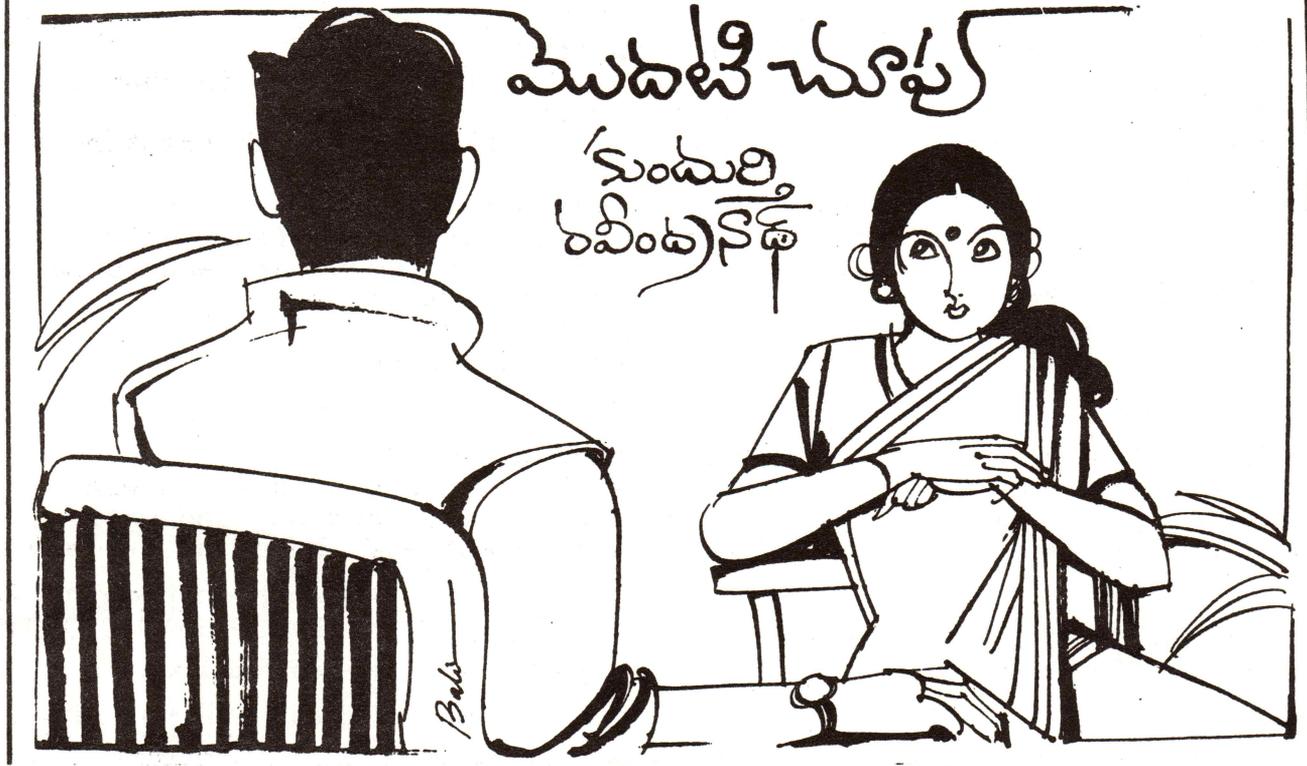
SPECIAL SALE ITEMS EVERY WEEK

10% REDUCTION WHEN YOU BRING THIS AD

CALL: Mr. ALI REZWANI

తెలుగు కళాసమితి (న్యూజెర్సీ) వారి 1985 ఉగాది మినీకథల పోటీలో రు. 250 బహుమతి పొందిన రచన.

అందమైన సాయంత్రం. ఆహ్లాదకరమైన వాతావరణం. గేటు తెరుచుకుని ఒత్తు జట్టులో పాపిలలాగున్న బాటలో అడుగుపెట్టాను. అటూ, ఇటూ బారులు తీర్చివున్న పొట్టిచెట్లు సన్నగా వీస్తున్న గాలికి తలలూపుతున్న రంగురంగుల పువ్వులు. ఇంటిముందు చిన్నతోట ఎంతకళ తెస్తుందో!

శ్యామల వాళ్ళింటికెళ్ళాలంటే నాకు ముఖ్యమైన ఆకర్షణ విశాలంగా పరుచుకున్న ఈ తోట. శ్యామల తండ్రి 'నా రెండో కూతురు ఈ తోట తల్లి' అని ఎన్ని సార్లు అన్నారో!

"ఎవరండీ?" ప్రక్క నుంచి వచ్చిన గంభీర స్వరానికి ఒళ్ళు జలదరించింది.

ఒత్తుగా పెరిగిన మొక్కలకి ఆవలగా ఇయాకారంలో పరుచుకున్న కుషన్ కుర్చీలు. తీవిగా కాలుమీద కాలు వేసుకుని కూర్చుని వున్నాడతను.

"శ్యామల ఉందాండీ ఇంట్లో"

"లేదు ఇప్పుడే బయటకు వెళ్ళింది — మమ్మీతో కలిసి..."

నాకు ముందే అనుమానంగా వుంది. ఏమీ తోచక బయలుదేరివచ్చేశాను.

"ఇటురండి..." అతను పిలుస్తున్నాడు. ఇతన్ని ఎప్పుడూ చూడలేదే!

సంశయిస్తూనే తోటలో అడుగుపెట్టాను. టేబుల్ మీద ఖాళీ కప్పు ఒకటి వుంది. తెల్లటి లాల్చీ, సైజమాతో చాలా తాజాగా వున్నాడతను.

"నా పేరు వెంకటేశ్. శ్యామల మా పిన్ని

కూతురు"

"నేను శ్యామల స్నేహితురాలినండి. అనూరాధ..."

"కూర్చోండి" చేతులు జోడించాడు.

అప్పుడు చూశాను అతని వైపు— కొద్దిగా పరకాయించి. చాలా అందమైన ముఖం. నిర్మలంగా పలకరిస్తున్న చిరునవ్వు, వెడల్పాటి నుదురుమీద చిరుగాలితో ఆడుకుంటున్న ముంగురులు. షార్ప్ నోస్. కానీ అతనిలో ఆకర్షణంతా— ఆ కళ్ళలో ఒక విధమైన శక్తి, నమ్మకం పొంగులు వారుతున్నాయి. పెదవుల మీద చిరునవ్వు కళ్ళలో ప్రతిబింబిస్తోంది. బలవంతంగా చూపుమరల్సాను.

"ఏమిటి అలా నిశ్చలంగా చూస్తున్నారు?" అతనూ నన్నే చూస్తున్నాడు.

"శ్యామలకి ముందుగా చెప్పలేదండి నేను వస్తున్నట్లు..."

"ఫర్వాలేదు, కూర్చోండి. త్వరలో వచ్చేస్తుంది. ఆడవాళ్ళ షాపింగ్ ఎంతసేపు ...!" హాయిగా నవ్వుతున్నాడు. నవ్వుతున్న ఆ చిలిపి కళ్ళలో బలమైన ఆకర్షణ. కానీ విసుగేసింది. ఏమీలా కెరీల చూపు క్రొత్త అదీ

ఏమీలేకుండా.

"నేను బెంగుళూర్ లో వుంటాను. ఇంగ్లీష్ టీచ్ చేస్తూవుంటాను. ఫ్రీలాన్స్ గా కమ్యూనికేషన్ వర్క్ షాప్ కూడా నడుపుతూ వుంటాను— ముఖ్యంగా ఇండస్ట్రీ వాళ్ళకి..." నేనడ్కపోయినా చెప్పకుపోతున్నాడు.

"అంటే?" నాకంతగా అర్థం కాలేదు.

"అంటే— ఇంగ్లీషు భాష మన మాతృ భాష కాదు కనుక క్లుప్తంగా వాడటం చాల కొద్ది మందికి తెలుసు. సూటిగా భావాన్ని, అర్థాన్ని ఎలా వ్యక్తపరచాలో నేర్చుతాను. ఇంకా నలుగురినీ ఆకట్టుకోవటానికి తెచ్చిపెట్టుకున్న గొప్పదనం, ఆలోచన ఒకటే అయినా పది రకాల పదజాలంతో వర్ణించటం, అవసరం లేని మాటల తోకల్ని తగిలించటం, ఏటన్నిటి వల్ల చెప్పాల్సిన ముఖ్యమైన అర్థాలన్నీ ఎలా మరుగున పడతాయో, 'కమ్యూనికేషన్ గావ్' ఎలా ఏర్పడుతుందో బోధపరుస్తాను..." చాల గంభీరంగా, స్వచ్ఛమైన ఇంగ్లీషులో, అమితాద్ బచ్చన్ అంత హెనీ నాయిన్ తో చెప్పకుపోతున్నాడు.

“వెరి ఇంట్లో... మిమ్మల్ని ఇదివరకు చూడలేదు. ఇదేనా మొదటి సారి ఇక్కడకు రావటం?” ఇంకే మడగాలో తెలియక వేసిన ప్రశ్న ఇది.

“లేదండీ— ఎన్నో సార్లు వచ్చాను యిక్కడికి. నాక్కావల్సిన వాళ్ళు పిన్నీ వాళ్ళే. ఇంకెవరూ లేరు. మిమ్మల్ని ఇదివరలో కలవ లేదు. ఎవీవే నైస్ టు హేవ్ మెట్ యు దిన్ టైమ్— చెప్పండి, ఏం తీసుకుంటారు?— టీ, కాఫీ...?”

“ఏమివద్దండీ! థాంక్స్...”

“లేదు తప్పకుండా ఏదైనా తీసుకోవాలి. ఐ ఎల్ గెట్ యు ఎ సాఫ్ట్ డ్రింక్” అతను లేచాడు. అబ్బా! ఎంత పొడుగు. చాల అందమైన ఎగ్జాం. నెమ్మదిగా, హుందాగా నడుచు కుంటూ ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు.

అతను మాట్లాడే విధానం, స్వాభావికమైన హుందాతనం, చిలిపినవ్వు, అన్నింటినీ మించిన ఆ కళ్ళలో మెరుపు నన్ను అకట్టుకున్నాయి. నాలో కలుగుతున్న మైమరుపుకి నాకే సిగ్గేసింది.

చేతిలో ఆరంజ్ గ్లాస్ తో తిరిగి వచ్చాడు. ఎంత తీవిగా, నితారుగా నడుస్తున్నాడు. అతనిలో అన్యకమైన అదోరకమైన గ్రేస్.

“తీసుకోండి” గ్లాసు ఇస్తున్నప్పుడు అతని బలమైన చేతివేళ్ళు తగిలి నాలో ఒణుకు.

“థాంక్స్! మీరు అనవసరంగా శ్రమ తీసు కున్నారు— మీరు వెళ్ళలేదేం పాపింగ్ కి” ఇతనితో ఏదో ఒకటి మాట్లాడాలనిపిస్తోంది.

“నాకు సాయంత్రం ప్రశాంతంగా గడవటం యిష్టం. ఒంటరితనం మనిషి ఆలోచనలకు రూపు తెస్తుంది.”

“అవునండీ. ఇక్కడెంత బాగుందో చూశారా? ఈ రంగు రంగుల పువ్వులు, అస్తమిస్తున్న ఆ సూర్యుడు చిందిస్తున్న ఊసర వెల్లి రంగులు, తెల్లగా, పాలవెల్లువగా కదులు తున్న ఆ మబ్బులు చూస్తూ కాలం గడిపేయచ్చు. అమాయకంగా ఆడుకుంటున్న ఆ చిన్న పిట్టల్ని చూస్తూ వుంటే అదో రకమైన ఆనందం.” నేనేం మాట్లాడుతున్నానో తెలిసిన తర్వాత ఓ రకమైన సిగ్గు ఆవహించింది.

“నిజమే! అయిబద్దంగా శబ్దాలు చేస్తున్న ఈ పిట్టలు, చిరుగాలికి మరుసవ్వడి చేస్తున్న ఈ మొక్కలు, ఈ నిశ్శబ్దాన్ని ఎక్కడ భంగపరు స్తున్నామోనని మృదువుగా సాగిపోతూ చల్లగా స్పృశిస్తున్న ఈ పిల్లగాలులు జీవితంలో ఎంతో

మధురమైనవి” అతనూ పరవశంగా మాట్లాడు తున్నాడు.

మాటల్లో తెచ్చిపెట్టుకున్నతనం అసలు లేదు.

“ఈ ప్రకృతి ఇచ్చే అందాలను అర్థం చేసుకుని ఆస్వాదించే ఓపిక, కాలం చాల తక్కువ మందికి వుంది.”

టాక్సీ ఆగిన చప్పుడు. “హామ్ అనూ!” అన్న అరుపు.

ఏమన్నా అనుకుంటుండేమోనని కూడా లేదు.

శ్యామల గమనించినట్లుంది నా బాధ “అన్నయ్యా” గట్టిగా పిలిచింది.

“ఏమ్మా” ఒక్కసారిగా శ్యామలవైపు తిరి గాడు. ఆ విసుడికి గ్లాసు క్రింద పడి ముక్కలయింది. అతను ‘అరే’ అంటూ ముందుకి వంగాడు. గ్లాసు పట్టుకుందామని అతనికి ముందే నేనూ వంగాను. అతని చేతులు బలంగా నా బుజం మీద పడ్డాయి. ఒక్క క్షణం గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. మరుక్షణం “ఇయామ్ సారీ” అంటూ వెనక్కి తీసుకున్నాడు. నా పమిటి జారింది. చాల విసుగేసింది. లోనెక్ జాకెట్ వేసుకున్నందుకు నన్ను నేను తిట్టు కోవాలివచ్చింది. అతని వెకిలి చూపుకి అంతకు ముందున్న భావం అంతా కరిగి పోతుంది.

అతను క్రిందకు వంగి గాజు ముక్కలు తీస్తున్నాడు.

“నువ్వుండన్నయ్యా— నేను తీస్తాను. చలిగా వున్నట్లుంది. లోపలకు వెళ్తావా?” అంది శ్యామల. అతను లేచాడు. నా వైపు తిరిగి చేతులు జోడించాడు.

పెదవులు విచ్చుకంటే, కళ్ళునవ్వు తున్నాయి. “నమస్తే! రాధగారూ! మళ్ళీ కలు డ్దాం” అతను లోపలకు వెళ్ళిన తర్వాత, శ్యామల నాకు దగ్గరగా కుర్చీ జరుపుకుంది.

“ఏమిటి అనూ! ఆలోచిస్తున్నావ్! మా అన్నయ్య కంపెనీ నచ్చిందా? అన్నయ్యకు తెలియని విషయం లేదు. లైఫ్ ఈజ్ ఫుల్ ఆఫ్ ఫన్ విత్ హిమ్ వరాండ్...” శ్యామల మాట్లాడుతూ వుంది. నాకింకా బుజం మీద అతని చేయి వున్నట్లే వుంది. జారిపోయిన వైట. గుచ్చుతున్న చూపు.

“...నువ్వు నమ్మలేవు అనూ! అన్నయ్యకు చూపులేదు. కళ్ళు కనబడవని ఎవ్వరూ ఊహించలేరు. అలాంటి కళ్ళు మనం ఎవరికీ చూసి వుండం. లైఫ్ అంతా కళ్ళలోనే వున్నట్లు కనబడే ఆ కళ్ళకు అసలు లైఫ్ లేదు. ఒక్కడే వుంటాడు బెంగుళూర్ లో. తన పనులు ఇంకొ కర్ని చెయ్యనివ్వడు. అందరి పనులూ చేసి పెడతాడు. కళ్ళులేని వాళ్ళకు భగవంతుడు ఏదో రూపంలో శక్తినిస్తాడు...” శ్యామల చెప్పకు పోతోంది.

ఆ కళ్ళలోని తేజస్సు నా సంకుచిత భావాన్ని కాలివేస్తోంది.

గేర్మికా

దిన పత్రిక ముఖంమీద దేశాభ్యుదయపు పికాసో “గేర్మికా” చిత్రం—

దేశ పటం పై అదృశ్య హస్తాలాడుతున్న చదరంగపు బలాబలాల మోహరింపులో చిక్కిన శిథిల జీవితాలు మృత్యు నర్సాలా సాకుతున్న రైళ్ళ దంష్ట్రల్లో పేర్చిన చితుల చిటపటలు చీకటి ఇంద్రుల బలవంతపు కాగిలిలో “రాళ్ళు” గా మోళ్ళుగా మిగిలిన ఆహార్యల ఆక్రందనలు ఆవేశంతో ముందుకొచ్చి కాలిపోతూ రాలిపోతున్న ‘ఉల్కల’ ఆర్తనాదపు కేకలు ప్రజాస్వామ్య గురారంలో నేతల ఇంజనాలాల విశేషాలు—

* “బహుముఖ” భావాలను ముఖానికి పులుముకుని వచ్చి సాయంత్రానికి చచ్చిపోయే దినపత్రిక రేపు తిరిగి ఇదే ముఖచిత్రంతో తలుపు తడుతుంది.

వళ్ళీ.....

మళ్ళీ....

—పి. గణేశ్ రాజు

మనం “నిద్ర” లేచేవరకు !

శ్యామల లోపలకు వస్తూనే “ఎంతసేప యిందే వచ్చి అన్నయ్యతో పరిచయం అయి పోయిందా! సారీ అన్నయ్య — అనుకున్న దానికన్నా ఆలస్యం అయింది” అంది.

“నీ స్నేహితురాలు వుండబట్టి కాలం ఇట్టే గడిచిపోయింది.” చిరునవ్వుతో నా వైపే చూస్తు న్నాడు. ఇప్పుడు అతను అల్లా చూస్తుంటే నాకు చాల ఇబ్బందిగా వుంది. ఆ బలమైన చూపు ఒక రకమైన జలదరింపు కలిగిస్తోంది. శ్యామల ముందుకూడా అల్లా చూస్తాడేమిటి!

అమెరికా ఇలాళి ముచ్చట్లు

- 3 - కిరణ్ణయి, HASBROUCK HEIGHTS, N.J.

ఫీసవి కాలం వచ్చిందంటే అమెరికాలోని ప్రజలంతా ఒక్కవేల గువెలగుబారు. ఎప్పుడెప్పుడు బీచులకు వెళ్ళిమా అని అందరూ కాచుకూర్చుకుంటారు. వాళ్ళయితే బకినీలు అవే వేసుకుని వళ్ళు చక్కగా కాల్చుకుంటూ, ఎవరెంత ఎక్కి కు నల్ల బద్దాకో మాట్లాడుకుంటారు. మనం ఇక్కడికి వెళ్ళే వంటకేసం. బకినీలు వేసుకోమాయె. అలాగే చీరకట్టు కుని రెండుకూడు సాక్లు వెళ్ళా. అందరూ నావైపే చూస్తున్నారేమోనని అనుమానం. సిగూసూ. ఆయనకాచువడం అప్పుడట చీరకట్టుకుని బీచికి వెళ్ళేసిగూగా వుండదూ అని. ఆవిడందట అదేం అడ్డూరమండీ. బట్టలన్నీ విప్పిసి గోబీ కట్టుకు నున్న వాళ్ళు సిగూ వడాలని కానీ, బట్టలన్నీ నిండుగా వేసుకున్న నాకేం సిగూ అని దీక్షతల పరిస్థితులను బట్టి యా సిగూ ఎగ్గులూ, మానం మర్నాడులూ కూడా మారుచూస్తుంటాయి. నేను కాతేజోకి వెళ్ళేటప్పుడు అబ్బాయిలతో నోబ్బు కోసం మాట్లాడుతేనే అప్పు. ఈమధ్య ఇండియాకు వెళ్ళినప్పుడు చూస్తే ఏకాధిహోటల్లలో చూసినా కాతేజోస్టాండెట్టే. ఆడా, మగా అంతకలిసే మాట్లాడుకుంటున్నారు. ఇక్కడేమో అన్నాననం నుండీ పిల్లలకు సిగూ, యిడి అప్పు అని చెప్పనే చెప్పరు. పిల్లల ఎదుట అలితుండ్రులు ముద్దుపెట్టుకోవడం పిల్లలకు భాషాభర్తలకు ఒకరి మిద మరొకరికి మమకారం వుండీ అని చెప్పడమట - ఈ విషయం నేను రాస్తూంటే ముక్కమిద వేతనుకుని ఎంతమంది చూస్తున్నారో చూస్తున్నారా? ఇక్కడి సంఘమునకు అంతా పిల్లలను పెంచటం చాలాకష్టం. మా అమ్మాయి అన్న అనంలా బహుమెంకా వుండేది. ప్రతి దానికీ పేచీయే. ఇది అప్పు అంటే ఎందుకు తప్పు అని ఎదురడిగేది. ఇప్పుటికి అక్కవేం కాదు. మా అమ్మను మేము ఎప్పుడైతే అలా అడిగామా. ఒకచో అడిగినా మనం గూబు గుయ్యమనేది. ఆ టైట్ ప్యాంట్లు, మినీ స్కర్టులు, షార్టులు, వాల్టర్సు మనకొద్దమన్నా అంటే ఎందుకు అని అన్నా. బహుశా మన చెప్పాలా పాల పోయేది కాదు. అందరూ అన్న చూస్తారు. నీ పైన కామెంట్స్ చేస్తారు. ఆడపిల్ల ఒద్దికగా అంగీకరిస్తూ వుండాలి అంటే బూలం బంతు వ్రసు చూసినట్లు, అనే అయి గప్ప మనిషి లాగా చూపేది. ఆ చూపుల్లో, మరి వాళ్ళందరూ వేసుకుంటున్నారూ వారికి లేని భయం, మర్నాడు నాకెందుకూ అని. అలా ప్రస్తుతేసుకున్నందువల్ల తప్పేమీకాదు అని నా పాఠం నాకే వచ్చుచెప్పేది. మరి ఈ పిల్లలను ఎలాగ పెంచడం. అందరిలా వుండకపోతే సుఖాల్లో చెగవేధిస్తారు కానీ విన్నవించిగా వదిలేద్దామా అంటే నా మనస్సు ససేమిరా బిప్పుకోదు. ఇవన్నీ మగవాళ్ళ కేమీ తిలుస్తాయి. బీచులకు పోయి వితరులను కళ్ళార్యకుండా చూడవచ్చు కానీ, అమభిర్యలు మాత్రం అలా ఉండకూడదు. ఇదేం Double standard!! బయట ఆ కాలంలో మన మగవానికి మార్పువచ్చినా లాపల మాత్రం ఇతిహాసాల్లోని జీవులే. మిక్చేత ఈ వేదన భరించలేక argument చేస్తే మిగిలేవి వేరేపడకలు

దైవర్సులూ. వైట్లెట్లు ఈమధ్య ఈదైవర్సు కేసులు కూడా ఎక్కివచ్చుతున్నాయి. ఆడదానికి డిట్టు స్వారు త్రోము, అనకాళ్ళమిద తాను నిలబడి కత్తి వచ్చినాక ఇవి ఎక్కివచ్చాయి. దైవర్సు పొందిన ఇండియాన్ మగవాళ్ళు వెంటనే ఇండియాకు వెళ్ళడం, ఎవరికీ ఒకరిని చేసుకు రావడం బిరుగుతున్నాయి. అమెరికాకు వెళ్ళడానికి అహతహాలాడే శిడవాళ్ళు, వాళ్ళు నిచ్చే అల్లికుండ్రులూ ఎక్కివే. అదే దైవర్సు యిచ్చిన ఆడదానికి పెళ్ళికావడం చాలాకష్టం. ఆమె లో ఎమి వచ్చు లేకపోతే అతనికుడుకు వదిలేస్తాడూ అని సవాలక్ష ప్రశ్నలు. ముఖ్యంగా శిడవాళ్ళే. ఇది ఇంకో Double standard. మనముం Foreign, Foreign అని అంత వేషభాషలు మార్చుకోవడమని లో ముందంబ వకామం కానీ, వాటవల్ల వచ్చే పరిణామాలను అర్థం చేసుకోవడమని మాత్రం వెనుకడుగి. ఈ సమస్యకు పరిష్కారం మిరు కాదుకదా. ఎవ్వరూ చెప్పలేరు. ఎందుకంటే మనం పుట్టిన వాతావరణం వేరు. పెరుగుతున్న, నివసిస్తున్న వాతావరణం వేరు. అయితే ఇక్కడి వాతావరణం లా పుట్టి, ఇక్కడే పెరుగుతున్న వాటి అభిప్రాయాలు, కట్టుబడులు వేరుగా వుంటాయి. నాకేమీ మనదేక కట్టుబాట్లే బిగువయి పిస్తుంది. ఏది ఏమైనా కుటుంబం, సంకఠం, సంఘమునకు మనలా ప్రాముఖ్యతపోస్తుంది. నియమాలా ఎక్కివే. అప్పుడే స్థలమయి పోయింది. ఇక ఉంటుంది.

Now We Do on the Premises
Professional quality transfer of VIDEO TAPE through

DIGITAL SYSTEM
From PAL (for India/Pakistan) to NTSC (for U.S.) or NTSC to PAL

- NO FLICKERING • NO COLOR DROP
- COPY AS GOOD AS THE ORIGINAL

Transfer done within 24 hours
at Very Competitive Rates

Also
Now Available
Video Movies
in
PAL System

Ask for Belani
R.K. VIDEO DUB INC.
60-15 Roosevelt Ave., Woodside, N.Y. 11377
(718) 639-2881 • (718) 779-5144 (Near Deluxe Cinema)

SHIPPING CHARGES REIMBURSED

ఇందులోని అభిప్రాయాలు రచయిత స్వంతవి. ఎవరికీ అన్వయంకర్చుకోవద్దు.

C R E A T I O N O F W O R L D

According to Srimad Bhagavatam*, a long time ago, the great Kumāra, Sanat Kumāra asked Lord Sankarshana about the creation of this world. That time Lord Sankarshana was meditating on the Supreme Lord Vāsudēva and he replied as follows : "When all the worlds (see infra) get submerged at the time of dissolution, Lord Nārāyana will be the ONLY person enjoying His Yoganidra (Divine sleep) on his bed of Ananta (the seven headed snake). Then there will be only one dimension, TIME. When Lord 'comes out' of his sleep, He will focus on creation of the World".

So, it happened. When Lord Nārāyana came out of his sleep, His attention became focussed on the delicate matter of creation of the world. In the mode of His Rājō Gnāna (Divine concentration and knowledge), a lotus flower came out from His navel. The Supreme Lord entered into the flower as Paramatma, and when He so entered, the personality of Brahma emerged from the flower. Brahma was wondering what to do for many years, sitting at the center of the lotus. Finally he entered the stem of the lotus to know his and the lotus's origin and his whereabouts.

Having failed to achieve anything meaningful in his search, he came up to the center of the lotus again and went into samādhi (penance). After hundreds of years of his meditation, he could see the Supreme Lord, who was within himself. He could also see the Supreme Lord Nārāyana, resting on the snake-bed in all His divine glory. Brahma saw the feet of Lord Nārāyana, and also the navel of the Lord from where the lotus (on which he was seated) has emerged. Brahma, thus could see the Lord within himself, all around him and all over himself - "Sarvam Jagannadhamayam". As soon as Brahma realised this, he was empowered by Lord and got the strength to create the worlds. He created the fourteen worlds for occupation by different living creatures.

First, Brahma created the four great sages, namely Sanaka, Sananda, Sanātana, and Sanat Kumara. The four sages became very much devoted to the service of the Lord and expressed their unwillingness to have any progeny. Brahma became so angry with this, that he could not control it. His anger came "out" in between his eyes, as a child with blue and red colors ("Nilalōhita"). Since that child cried so anxiously to know his place and name, Brahma called him 'Rudra' and named him as the chief of all heavenly personalities. His places of residence were 'given' by Brahma as the heart, the senses, the air, the air of life (breath), the fire, the water, the earth, the sun, the moon, and austerity. Rudra is also having eleven other names and the corresponding consorts.

Then Rudra created many powerful and devastating offsprings, who began to devour the entire universe. Brahma stopped Rudra from further creation and advised him to do penances. To make the world populous, Brahma got ten sons : Marichi, Atri, Angira, Pulastya, Pulaha, Kratu, Bhṛgu, Vasishtha, Daksha and Nārada. Brahma thereafter created Manu, named Swayambhuva, and his wife Satarupa. Manu and his wife gradually increased the human population. The sons of Brahma who are also called Prajapathis, further increased the human population. So also the great sage Kashyapa.- for non-human population. Kashyapa begot all the heavenly personalities thro' his wife Aditi; all the demons thro' his wife Diti, all snakes and other animals from another wife, Kadra, and all birds from another wife, Vinata.

Thus the seven upper worlds, namely Bhūloka, Bhuvarlōka, Suvārlōka, Maharlōka, Tapōlōka, Janaloka, and Satyalōka, and the seven worlds below our Bhūloka, namely : Atala, Vitala, Sutala, Talatala, Rasātala, Mahātala, and Pātala are now occupied by different living creatures.

*Srimad Bhagavatham is considered as the authority on Hindu religion and mythology. (This is the third of a series of articles to be published by "Telugu Jyothi", written by Pandit Venkata N Kanumalla, Ph.D. who works as a priest in the Hindu Temple, in addition to his regular job elsewhere. - Ed)

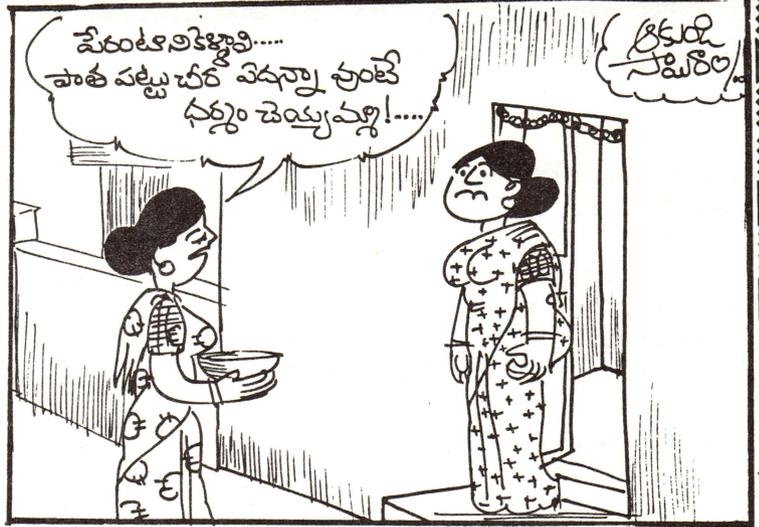
BHAGAVATULA CHARITABLE TRUST, YELAMANCHILI

PROGRESS OF GRAMA AROGYALAM (RURAL HEALTH CENTER) - A COMMUNICATION

Period covered: Nov.'84 - Apr.'85.

1. Project proposal to encompass health education incorporating i) video presentation ii) 4 units of mobile clinics for 100 villages has been revised.
2. This project has been accepted for funding by The Ford Foundation after a report from a two-member team. Director of Interpares (Ottawa) has given his green signal in principle.
3. Dr. Subrahmanyam, an Ayurvedic doctor and Mrs. Malleswari, a nutritionist are continuing their services in various domains of medicinal council. The immunization drive in collaboration with the State Health Department has so far immunized over 300 children.
4. Prof. V. Ramalingaswamy, Director General of Indian Council of Medical Research will be reviewing the progress of the project.
5. Dr. T. Charndrasekhara Rao has recently been reported to this project. Search is on for qualified and committed persons for recruitment to the project.

— BCT.

ఒకసారి విజయనగర మహారాజుగారు. నడిమింటి మంగళేశ్వర శాస్త్రీగారితో మాట్లాడుతూ "అదేమింటి? మీ ఇంటి పేరు నడిమింటి వారనడం చాలా విచిత్రంగా ఉన్నది. ముందు ఇల్లు కాకపోయే, వెనుక ఇల్లు కాకపోయే సరిగా నడిమిల్లు ఏమిటంటి?" అని హేళనగా నవ్వారట. నడిమింటి మంగళేశ్వర శాస్త్రీగారు చుందహాసం చేసి "ఏదోలేంటి? నడిమిల్లు అంత విలువైనది కాదనుకోండి అయినా పూసపాటి చేయదా మహారాజా! అన్నారట. (మహారాజావారి ఇంటి పేరు పూసపాటి వారు) రాజావారు ఈ చమత్కారానికి చాలా సంతోషించారట.

ఒకరోజున ఒక ధనవంతుడు బెర్నార్డ్ షాను తన ఇంటికి విందుకు పిలిపించాడు. విందు తర్వాత ఫిదేల్ కచేరి వినడానికి కూర్చున్నారు. ఆ ధనవంతుడు షా వద్దకు వచ్చి "కచ్చేరి బాగుందా?" అని అడిగాడు. "ఈ కచ్చేరి చేస్తున్నతన్ని చూస్తే నాకు రాబర్ట్ బ్రూస్ జ్ఞాపకం వస్తున్నాడు" అన్నాడు షా. ఆ ధనవంతుడు ఆశ్చర్యపడి "రాబర్ట్ బ్రూస్ సంగీతవిద్వాంసుడుకాడే?" అన్నాడు. "ఈయన మాత్రం సంగీత విద్వాంసుడా?" అన్నాడు షా వెంటనే. —బద్దిగం పాండురంగారెడ్డి, కరీంనగర్

VUTHOORI KASHINATH, M.S.

INSURANCE AND FINANCIAL SERVICES FOR INDIVIDUALS AND PROFESSIONALS

CURRENTLY SERVING PROFESSIONAL AND BUSINESS PEOPLE FROM INDIA.

EXPERT ADVICE ON LIFE INSURANCE, DISABILITY INCOME, RETIREMENT INCOME, ESTATE PLANNING PROFESSIONAL CORPORATIONS AND ALL YOUR OTHER NEEDS.

CALL (201)836-4932, (212)867-4743 P.O BOX 164, TEANECK, N.J. 07866.

UNCUT FULL LENGTH ORIGINAL TELUGU MOVIES VHS VIDEO CASSETTES

"KONTE KODALU" "SWAPNA" "DISCO KING" "KORIKALE GURRAALAYITHE" "CHANDI PRIYA" "SRIMATHI KAVALI"

For Special Rate on all Six Movies, Contact Kashinath

(THIS IS NEW SERIES CONTRIBUTED BY ONE OF OUR MEMBERS. TO SOLVE THESE TRICKY PROBLEMS YOU MAY HAVE TO USE SOME KNOWLEDGE OF MATHEMATICS AND PURE COMMON SENSE. YOUR COMMENTS AND SUGGESTIONS ARE WELCOME. YOUR CONTRIBUTIONS ARE ALSO ANTICIPATED..... Editor)

- Two groups of birds are flying the sky, one above the other below it. A bird in the top group said, "Hey, look! If one of you join us, we will be double in number to you." In reply, a bird in the other group said, "If one of you join us, we will be equal in number." How many birds are in each group?
- Once upon a time, in India, there was this notorious bandit who had eluded repeated attempts by the King's army to capture him. The bandit had a reputation as being very intelligent, clever and cunning. One day, finally, he was captured and produced in the King's court. The king wanted to test his prisoner's intelligence. He said to the bandit, "We have heard of your reputation as being very clever. We like to give you one chance to prove it. Make a statement. If it is true, you will be hanged till death. If it is false, you will be shot by the firing squad." The bandit made a statement and got freed. What do you think the bandit could have said?
- Once upon a time, in India, there was this devotee who went to Madurai and visited three temples. He had a certain number of gold coins with him. He gave some of the coins, as a donation in the offering plate at the first temple. To his pleasant surprise, he found, after he came out of the temple, that the remaining gold coins in his possession doubled in number. He felt elated and blessed and went to visit the second temple. He gave away same number of coins as in the first and again after leaving the temple the same miracle happened. At the third temple he gave away the same number of coins as at the other temples and found that he was left with no more gold coins. How many gold coins did he start with? How many did he give away at each temple?
- Do you all know how the old fashioned weighing scales work? It has a balance beam hung in the middle and two balancing pans hanging down by threads from either end. I hope you do, because I have a nice teaser for you. There is this merchant who has only four different weights. With these four, using those old fashioned scales only once, he can exactly weigh out and dispense any number of pounds from one to forty. Can you figure out what those weights are?
- Fill in the next number (or two numbers)
  - 1 7 19 37 61 ___
  - 1 2 4 6 7 18 10 54 ___
- This couple on their tenth wedding anniversary, were admiring how much they understand each other, know each other and had seen each other in all possible situations. After a while, and a few drinks later, they turned a little bit tipsy and silly, when the wife said, "You know, dear, you can never see me in this state." The husband began to think and got frustrated as he was not able to figure this out. He got upset that his wife was holding out on him, only to be relieved when she had finally told him the answer. Do you know the answer?
- This is a word we are looking for. FIRST IS LAST AND YOU ARE IN THE MIDDLE. What is it?
(FOR ANSWERS AND THE METHODS TO SOLVE SOME OF THE PROBLEMS SEE IN THE NEXT ISSUE.)

నీతి శాస్త్రము

శ్లో. రాజవత్సంచ పర్వాణి దశవర్షాణి దాసవత్ ।
 ప్రాక్షేతు షోడశేవస్తే పుత్రీం మిత్రీత దాచరేత్ ।
 తా. పుత్రుని యైదేండ్ల పర్యంతరము రాజవలెను.
 పిమ్మట పదేండ్ల పర్యంతరము దాసునివలెను పదియారేండ్లు
 స్నేహితునివలె చూడవలయును.

శ్లో. మూడువకశ్చ క్రియాశూన్యో నికృష్టో దీర్ఘశ్లోపనః ।
 చత్వారః కర్మచండాలా జాతిచండాల ఉత్తమః ।
 తా. పరులను దూషించువాడు కృషి (పని) చేయని
 వాడు అతిలోభము గలవాడు దీర్ఘ శ్రోధము గలవాడు, వీరు
 నలుగురు కర్మచండాలురు. వీరికంటె జాతిచండాలుడు ఉత్తముడు.

తెలుగువారి ఆచార వ్యవహారములు - పండిత వేదాల రంగాచార్య స్వామి*

మన ప్రాచీనుల కాలంనుండియు తెలుగువారి ఆచార వ్యవహారములకు ఒక విశిష్టమైన స్థానం కలదు. ఈ ఆచారములన్నియు ఆరోగ్యకరములు, ఆనంద దాయకములు. మన ఆచార వ్యవహారములకు పండుగలు, విశిష్ట స్థానములు. భారతదేశము కర్మభూమి. అట్టి తపోభూమిలో జన్మించిన ప్రాచీనులందరూ మహర్షులచే నిరయంబడిన ధర్మములను, సదాచారములను సక్రమ పద్ధతిలో క్రమశిక్షణతో పాటించుట ముదావహము. మన ఋష్యులు ధర్మ శాస్త్రములను రచించి భావి మానవుల జీవయాత్ర సుగమముగా నుండుటకు ఎన్నియో పద్ధతులను, కట్టుకాటులను ఏర్పరచి, స్వయముగా తామారించి మనకు ఆదర్శప్రాయాలెరచుట నిర్వివాదాంశము. కవులు మన ఆచారవ్యవహారములను, సంప్రదాయములను సడలి పోకుండా తమ కావ్యముల యందు పొందుపరచి, భద్రపరచరచుట నిస్సందేహము. భారత, రామాయణ, భాగవత, భగవతీ తాది పురాణోపనిషత్సములందును, కావ్యములందును, మనకు సంప్రదాయ ఆచార వ్యవహారములు క్రోధాలలుగా గోచరించు చుండును. తపోమనీషులాధ్యాత్మికముగను, రాజకీయ పరిజ్ఞానము కలవారు రాజకీయ, సాంఘికములగు ఆచార వ్యవహారములను తమ గ్రంథములందు పొందుపరచి, బహుళప్రచారములను గావించిరి.

శ్రీమద్రామాయణము: భారతీయ సంస్కృతి సంప్రదాయములకు, ఆచారములకు పుట్టినిల్లు. అందు ఎన్నియో ఆచార వ్యవహారములు దృగ్గోచరములగును. రాముడు దేవుడు అను మాటను విన్నవించి, మానవుడుగా జన్మించి, ఆచారములను పాటించి భావి తరముల వారికి ఆదర్శవాది యయ్యెను. ఇందు కాన్తి: 1. సత్యవాక్యరిపాలన, 2. ఐత్య వాక్యరిపాలన, 3. గురు జన విధేయత, 4. భగవద్భక్తి, 5. బంధుప్రీతి, 6. జితేంద్రియత్వము, 7. సాధుజన రక్షణ, 8. అహింసా ప్రవర్తన, 9. తల్లిదండ్రుల ఇష్టముపై వివాహమాడుట, 10. సోదర ప్రీతి, 11. అనాధ సంరక్షణ, 12. ఏకపత్నీ వ్రతము, 13. అతిథి - అభ్యాగతుల ఆదరణ, 14. యజ్ఞ యాగాది సంరక్షణ, మొదలగునవి తానాచరించి మనకు దారిచూపినవి.

భారతము: అన్నదముల యందలి అసూయాద్యేషములచే కురుక్షేత్రపతి - వంశనాశనము చెందుట గోచరించును. ధర్మపరులకు జయము, అధర్మపరులకు నాశనము కలుగుననుటకు కురుపాండవుల చరిత్రయే చక్కని తార్కాణము. ధర్మధర్మ సంఘర్షణయే భారతమందలి ప్రధానాంశముగా చూపి ధర్మచరణము ప్రధాన కర్తవ్యమని నిరూపించెను.

భాగవతము: ఇందు భగవత్సంబంధమైన చరిత్ర కలదు. జీవాత్మ - పరమాత్మల సంబంధము, పూర్వజన్మ వృత్తాంతము, మంత్రానుష్ఠానము, జపానుష్ఠాన యోగములు ఇందు గోచరించు చుండును. జీవాత్మ - పరమాత్మ అనుగ్రహమునకై నియమ బద్ధమైన జీవితమును గడిపి, క్రమశిక్షణలతో యోగాభ్యాసమునవలంబించి తరించవలెనని సూచింపబడుచున్నది. యోగానుష్ఠానము వలన శారీరక మానసిక పుష్టులు కలిగి ఆయుర్వృద్ధి కలుగుట నిర్వివాదాంశము.

భగవద్గీత: భగవంతుడగు కృష్ణ పరమాత్మచే అర్జునునకు ధర్మాపదేశములు గావించబడిన గ్రంథముగాన దీనికి భగవద్గీత యనవచ్చు. జీవాత్మలకు పరమాత్మ అభీతుడనియు, ప్రాణులు తమ తమ ప్రారబ్ధ కర్మలచే పుట్టుచు చచ్చుచుండు రనియు, ప్రతివారు కర్మానుభవమును పొందవలెననియు, జీవులు అస్వతంత్రులనియు ఇందు సూచింపబడినది. జీవులు తాము నిమిత్త మాత్రులనియు, తాము చేయు కర్మలన్నియు భగవత్సంకల్పములనియు, కావున సకల జీవులు సద్ధర్మచరణము గావించి పరమాత్మను యజించి, అనుగ్రహమును పొంది తమ తనవులను కాపింపవలెనని మనకిందు గోచరించును. సకల ప్రాణులు తమ మాన ధన ప్రాణములు సర్వస్వము భగవంతునకర్పించి జప తపానుష్ఠానములచే భగవంతుని మెప్పించి జన్మ రాహిత్యమును పొందవలెననునది ఇందలి ముఖ్యాంశము. సత్యాంగత్వము, సద్ధర్మనుష్ఠానము, మానవసేవ మాధవ సేవకు మూలమని ఘంటాపథముగా ఇందు చాటబడి యున్నది. దేహ త్యాగానంతరము ఆతని ఆత్మకు సంబంధించిన దృగ్గోచరముగాని ఆత్మ తత్వము ఇందు పొందుపరుపబడినది. జీవులు జీవయాత్రకు, భుక్తి ముక్తి మార్గములకు సంబంధించిన సన్మార్గమును భగవంతుడగు కృష్ణుడు మనకు తెలిపరచెను. గీత యనగా త్యాగమని యర్థము.

పండుగలు: మన పండుగలు మన సాంఘిక ఆచారములకు నిలువులుద్దములు. ఇవి ఐహికాముష్మికములకు సంబంధించినవి. ఇందు ఆరోగ్యసూత్రములకు సంబంధించిన విషయములే ఎక్కువ గలవు. ఈ పండుగలందు ఆయుర్వేద సిద్ధాంతము లన్నియు పొందుపరుపబడినవి. వీటివలన శారీరక మానసిక పుష్టులు, ఆత్మశాంతి, ఆయుర్వృద్ధి కలుగుననుట నిర్వివాదాంశము. పండుగలలో ఉగాది, సంక్రాంతి, దీపావళి, వినాయక చతుర్థి ముఖ్యములు. ఋషి తుల్యులగు మన పూర్వీకులు మిక్కిలి యోచించి మన శ్రీ యోభివృద్ధికి, ఆత్మిక శాంతికి దైవిక మానుషికములగు వేదిక ప్రక్రియలను విశదీకరించి, సంపుటికరించి మన కందుబాటులో పురిచిరి. భగవదారాధన, భగవత్సమర్పణము మొదలగునవి దైవికములు. జాతకర్మ, నామకరణ, అన్నప్రాశన, చోల, ఉపనయన, వివాహాలు మానుషికములు. పండుగల వలన బంధుజన సమాగమము, అభ్యాగతుల ఆదరణ, ఐకమత్యము, పరస్పర సహకారము, హితోపదేశములు మొదలగునవి సమకూరుటకు అనువుగా నున్నవి. మానుషికములైన వాటివలన కూడా అట్టి అనుభూతులు కలిగి, సంఘభావము పెంపొందుటకు వీలుకలుగు చున్నవి. కావున, దేశకాల పాత్రము లనుసరించి, మన ఆచార వ్యవహారములను పాటించుటకు ప్రయత్నించుట మన విధిగా గుర్తించుట మన ప్రధాన కర్తవ్యము. దైవికములగు పూర్వక్షేత్ర సందర్శనము వలన ఐహికాముష్మిక పైజ్ఞానికముగా మనకు సహకరించుట నిర్వివాదము.

కావున, మన ఆచార వ్యవహారములను పాటించి ప్రచారము చేయుటకు గుడులు, బడులు, సత్సంగ సమావేశములు ప్రధాన సాధనములుగా గుర్తించి మనము వాటిని అభివృద్ధి పరచిన, మన భావితరము వారికి అందుబాటులో నుండునట్లు చేయుట మన ప్రధాన కర్తవ్యము. ఇట్టి సత్యర్షుల నాచరించుట ఒకే వ్యక్తికి సాధ్యపడదు కావునను, మానవుడు సంఘ జీవి కావునను, మన సంఘమును గట్టిపరచి, సంఘాభివృద్ధికి పాటుబడుట మన విధులలో ముఖ్యమైన విధిగా భావించుట ప్రధాన కర్తవ్యము. *(ఘోష వ తెలుగు సమ్మేళనములో సమర్పించినది)*

* శ్రీ పండిత వేదాల రంగాచార్య స్వామి గారు ఆంధ్రా విశ్వవిద్యాలయం ఉభయ భాషా ప్రవేశ పట్టభద్రులు. కవులు, రచయితలు, చరిత్ర పరిశోధకులు. వాస్తవిక శాస్త్ర, జ్యోతిష, మంత్ర, యంత్ర, నాడి శాస్త్రములందు ప్రవేశము కలదు. ఆగమ శాస్త్ర, ధర్మశాస్త్ర, వేదాంత శాస్త్రములయందు నిష్ణాతులు. దైవికములైన పూజలు, కుంబాభిషేకము, మానుషికములైన అన్నప్రాశన, నామకరణ, జాతకర్మ, వివాహాది కుభకార్యములు జరిపించురు. భక్తి ప్రచారమే వీరి ధ్యేయము. యజ్ఞ యాగాది క్రతువులన్నియు జరిపించురు. ప్రస్తుతము వీరి నివాసము తెకాగో నగరము. ఫోను: (312) 844-2252.

నూతన భావము, నూతన చైతన్యము, నూతన జీవకళ కవిగనదే నిజమైన కళ. కళాపూరితమైన జానపద నృత్య సంగీతాలు మన తెలుగు సంస్కృతిలో ఒక ప్రత్యేక స్థానం వహిస్తాయి. ఇవి జానపదుల రుచులను, అభిరుచులను వ్యక్త పరుస్తూ మనస్సుకు ఆహ్లాదకరంగా వుంటాయి. పగటి వేషాలు, తోలు బొమ్మలు, యక్షగానాలు వీటికి నిదర్శనాలు. పశువులను తోలుతూ, పాలములో విత్తనాలు, నాట్లు వేస్తూ, కలుపు దీస్తూ, కోతలు కోస్తూ, ఇండ్లలో వద్దు దంచుతూ, పిండి విసురుతూ, తోటలలో మంచెలమీద పాడే పాటలు, పదాలు జీవితంలో తనకే సన్నివేశాలను చిత్రించుతాయి. లాలిపాటలు, జాలి పాటలు, పిలపాటలు, దరువులు, అప్పగింత పాటలు, మంగళ హారతులు మొదలైనవి యీ కోవకు చెందుతాయి. భజన కీర్తనలతో కూడిన కోలాటము, చెమ్మి చెక్కలు ఆధ్యాత్మిక జీవితాన్ని వ్యక్త పరుస్తాయి. బాబ్బిలికథ, బాలనాగమ్మి కథ మొదలైనవి చెప్పే కురవలు అను ఆటవిక జాతివారు వర్ణింప జేసిన 'కురవంజి' నృత్యము, గజ్జలు, పిల్లనగ్రోవి, నాగస్వరము, బరుతలు, తొంబూర, అందెలు, తాళాలు, కాముక్తి, కోలెలు, జమిడికలను ఉపయోగించుకూ బుడబుక్కల వారు, పిచ్చుక గుంటలు, దాసరులు, జింగములు, భాగవతులు, బాల సంతలు, వీర ముప్పులు, లంబాడిలు, కోయలు మొదలైన వారు మేల్కొలిపిన సాహిత్యం, సంగీత నృత్యాల వాదాపు అంతర్ధాన మాతున్న క్లిష్టపరిస్థితిలో వున్నాయి. ఇటువంటి తెలుగు ప్రజల జీవితానికి ప్రతిబింబాలు కాగల కాన్పుంటిని యీ క్రింద సుదవారింపడం జరిగింది:

1.8 శువును ఓదార్చుటకు పాడు లాలి పాట:

“చందమామ రావె - జాబ్బి రావె
కాండెక్కి రావె - కాటి పూలు తేవె
బండెక్కి రావె - బంతి పూలు తేవె
తేరుమీద రావె - తేనెపట్టు తేవె
అన్నటిని తేవె - అబ్బాయి కియ్యవే
నట్టింట పెట్టవే - నా మాట విన్నవే
వట్టు బాటుకు ముడ్డిట్టు పోవే.”

ఏదో ఏదో ఏదో ఏదో
తెలుగు సమీక్షన ము,
లాస్ ఎంబెల్స్ లో
వచ్చినది.

2. ఆట పాటలు, భజన కీర్తనలు:

“గాల్లవారి వాడలకు కృష్ణమూర్తి నీవు
యేమి పనుల కాట్టినావు కృష్ణమూర్తి
పాలకొరకు వట్టినానే గాల భామా మంట
పాలు బోసి నన్ను బంపు గాల్ల భామా”

“వానాలు కురవారి
వరిచెలు పండావి
మా కాటు నిండావి
బుడుగో బుడుగు”

“కాళ్ళా గజ్జా, కంకాణామా
ఏకుల చుక్కా, వెలగా మొగా
కమ్మని తోటా, నిమిత్తల బోవీ
పచ్చని అడుగు, కుచ్చుల పొదలా
తెలిన పూలూ, తియ్యని పాలూ
కాళ్ళూ తీసి, కడుగు బెట్టు”

“ఓప్పుల కుప్పా
ఓయారి భామా
సన్న బియ్యం
బూయ పప్పు
గూట్లో రూపోయి
నీ మొగుడు సీపాయి”

“తారంగం తారంగం
తాండవ కృష్ణా తారంగం
ముద్దుల కృష్ణా తారంగం
మురిహారి కృష్ణా తారంగం
వేణు నాదా తారంగం
వెన్నెల దాంగా తారంగం
తారంగం తారంగం”

3. కాయ కష్టము చెయ్యచూ పాడు పాటలు:

“సముద్రమే ఈదాడు చలిలేక సిరిస్యామి
విసమునే మింగాడు పెరవకా విన్నన్న
వరదనే ఆపాడు కరములా రావణుడు
కాట్టరా ఆ చెట్టు నెట్టరా ఆ గుండు”

“సువ్వి సువ్వి రామచంద్ర, సువ్వి సువ్వి రామచంద్ర
సువ్వి సీతమ్మి మాకు శుభము విమ్మా
పసిడి రాకళ్ళు పట్టి భామలపుడ్లు సువ్విదీప
కనుల పండువాయే కొనల్యకపుడు”

“తిరగవే మాయింట తిరగవీ ఈ ప్రాదు
తియ్యనీ కుడుములు నెయ్యి తో వుడికంగ
కుండలో కవ్వము కులికి తిరిగిన యట్లు
బొమ్మ తోడో సారె దిమ్మ తిరిగినయట్లు
గుండాన బాపండు కుడిచే తిరిగినయట్లు”

“తాలకర్లు తాంగి చూచే సిరిసిరి మువ్వా
మొలకలు మొగమెతే సిరిసిరి
బాళ్ళ సాగినపైరు సరిపొట్ట వీనాలె
పండనా పంటలు పాతళ్ళు నిండాలె
మిడత పోటడకుండ మేడలు నడపాలె
సాను మేసిన కోడె నేవళంగాస్తాది
ఆ కోడె తాకితే అరలి పండును భూమి”

4. తీరిక సమయంలో పాడే పాటలు:

“రామ లాలీ, మేఘ శాశ్రమ లాలీ
తామరస నయనా, దేశరథాతనయ లాలీ
బన్న ముద్దుల నాన్నా, సిరుల ముద్దుల నాన్నా
వెట్టు వెట్టిన పాలు, ఇట్టు మీరగి త్రాగి
కుచ్చుల్ల పొత్తికల, ముచ్చుటగ పవళంటి”

“కస్తూరి రంగరంగా, నాయన్న, కావేటి రంగరంగా
దేవకీ గర్భమందు, కృష్ణావతారుడె జన్మించెనూ,
నేలపె బడ్డయపుడె, ఆ చిన్నబాల, క్రావు కావనుచు
ప్రోలేల్ల మేలుకానగా, కిలకిలా కిరింతలాడ సాగె
రేపల్లె చంద్రుడమ్మా, ఈ బడ మా పిల్లు మదనుడమ్మా
నవనీత చారుడమ్మా, ఈ బడ్డె నంద గోపాలుడమ్మా”

5. యువతీ యువకులు పాడు పాటలు:

“అన్న గన్నెరు పువ్వు చర గట్టిన దాన
బ్రలుకరెక్కల రైకె బిగియ దాడిగిన దాన
కుదురు పాపట తోసి కురులు దుష్టిన దాన
నుదుట కస్తూరి కాయ బదురు పెట్టిన దాన”

“ఉలాసముతో గృహమున రఘువల్లభుని యుంటి
చలె చలగా జూరెరి, సీతా సఖిలెలరు, రామచంద్రా
నెలెత యుండుమా, నీవని చెప్పుచు, తలుపు తటాలున డేర్చి
పలపల నడవగ, జానకి వణక సాగెను, రామచంద్రా
తలుపు దగర, సీత గుండెలు, తట తట సుడి దిరుగా
ఏగు చెండోడగా, స్తుతి మగి సలయి, భయపడె, రామచంద్రా
అంగిగుళగల, రత్నపుట్టింగరమట్టు, దారవంటి
అంగనవారీ, నా యుంగరమదే, అందింతువె, యనె రామచంద్రా”

“ఓరారి బండివాడ
ఓంటెదు బండివాడ
నిలుపునీ బండి
ఆపు నీ బండి”
“తలుపు తీయవె భామా - నే ద్వారక ధాముడనే భామా
జూజి పువ్వుల సరములు తెట్టితి - గాజగి పువ్వుల గుత్తులు తెట్టితి
జూజి పువ్వులవి సత్యకు కావలె - గాజగి పువ్వులవి కారును రుక్మిణి
ద్వారక కి యెడదారులు లేవాయో”

“నిలువజాలని బాళని తూలుచు, కవికిరాో నిను కవియ వచ్చితిని,
పలుకులను పన్నీరు చుక్కలు చిలుక పలుక గదవే
పట్టి తేనెలు పొంగి వరదలు పారీ నీ చిగురాకూ వాతెఱ,
వెట్టు వెట్టగ ద్రాగనిది నా విరహ దాహము తీరుటెటులో”

(212) 565-8518

OPEN 7 DAYS

ALI **APPLIANCES, INC.**

T.V.'S • MAJOR APPLIANCES ETC.
(110-220 VOLTS)

RETAIL • WHOLESALE • EXPORT
MAIL ORDER

MAIL ORDERS EXECUTED PROMPTLY

BIGGEST EXPORTER OF 220V APPLIANCES TO INDIA

35-62 73RD ST.
JACKSON HEIGHTS, NY 11372

అమృత

- సౌభరి

“సార- ఈడు పారిపోతుంటే పట్టుకొచ్చాం సార్.”
ఎదురుగా ఓ లావుపాటి కుర్రాడు. అతను పారిపోతుంటే పట్టుకొచ్చిన వానర

సైన్యం.

“నీ పేరేమిటి?”

“ముత్యం సార్.” ముత్యం తప్ప, తతిమ్మా పిల్లలంతా ఏకకంఠంతో చెప్పారు.

ముత్యం, దొబ్బుగా. నల్లని కొండరాయిలా వున్నాడు. కాకీ నిక్కరు, బినిను చెదరిన జుత్తు రూపాయంత గుండ్రబీ కళ్ళు. మొహా మంతా చెమట. కళ్ళు ఎరుపెక్కి వున్నాయి. పారిపోయే ప్రయత్నంలో. మిగతా కుర్రాళ్ళతో కలబడి వుంటాడు.

“మీరంతా వెళ్ళింది” అని చెప్పి, “ముత్యం ఆ స్టూలు లాక్కుని కూర్చో” అన్నాను.

పిల్లలు కొంతదూరం వెళ్ళి ఆగి నావేపు చూశారు. నేను ముత్యంను కొడతానని వాళ్ళనుకొని వుండొచ్చు.

ముత్యం కూర్చోలేదు. నేను గడ్డం గీసుకుంటూ, అద్దంలో ముత్యంనే చూస్తున్నాను.

మాది ఆర్పనేజి అంటే అనాధాశ్రమం. బాలనేరస్తులు. అనాధలు వుంటారు. కొందరు ఏ ఆర్థరాత్రో పారిపోతారు.

ఇవ్వక ఆదివారం. ఆశ్రమంలో అంతా చర్చిలో ప్రార్థనల కెళ్ళాను. ఇటువంటి సమయంలో, ముత్యం పారిపోయే ప్రయత్నం చేశాడు.

మా నిబంధనల ప్రకారం ముత్యం చేసిన నేరానికి ఆ రోజు తిండి వుండదు. అంతేగాక, బోజనశాలలో ఉండే పాత్రలన్నీ తోమాలి.

“మీ దేవుడూ?”

“తిమ్మ సముద్రం!”

“మీ నాన్న ఏం చేస్తుంటాడు?”

ముత్యం మాట్లాడలేదు, సమాధానం చెప్పడం ఇష్టంలేదు కాబోలు. కిటికీలోంచి మా కాంపౌండ్ ప్రక్కనే ఉన్న కొండవేపు చూడసాగాడు. ఆ చూపులో నిర్లక్ష్యం వుంది.

“ఇలా పారిపోయి పట్టుబడితే శిక్షేమిదో తెలుసుగా.

ముత్యం మాట్లాడలేదు.

“ఇంకెప్పుడు ఇలా పారిపోనంటే ఎవ్వరికీ చెప్పను.”

ముత్యం తల వంచుకున్నాడు.

చర్చిలో గంటలు కొట్టారు. ప్రార్థన కెళ్ళిన పిల్లలంతా గట్టుతెంచుకున్న పరద సిటిలా మైదానంలోకి వచ్చారు.

నేను స్నానం చేసి వచ్చే దాకా ముత్యం ఆక్కడే వున్నాడు. పారిపోయే అవకాశం ఇవ్వలేదు కాబట్టి నేనూ నిర్భయంగా నా పనులు చేసుకున్నాను.

“పాలు తాగుతావా?”

ముత్యం మాట్లాడలేదు.

ముత్యంను తీసుకుని వంటగది దగ్గరకు వెళ్ళాను. అక్కడదాకా ముత్యం పారిపోతుంటే పట్టుబడ్డాడన్న విషయం తెలిసిపోయింది బ్రదర్ మాత్యూ ఆదే

సంగతి అడిగాడు.

“లేదండి ముత్యం నా దగ్గర పని వుంటే పిలిపించాను. మన కాంపౌండ్ వల్ల మీదకెక్కి వేపమంక కొయ్యబోతే, మన వాళ్ళు పారిపోతున్నాడని పట్టుకున్నాడు! అంతే!”

నా సమాధానం అబద్ధమని బ్రదర్ మాత్యూ కనుక్కున్నాడు, నవ్వాడు.

“ముత్యం పారిపోవడం మజిలీ మహమ్మదు దండయాత్ర లాంటిది!”

ముత్యం చేత వున్న అభిప్రాయం అది. నే రెక్కార్ దగ్గరి కెళ్ళాను ముత్యంను తీసుకుని.

“ముత్యంను నా స్వంత సంరక్షణలో వుంచుకుంటాను!” ఇది నా నిజ్ఞాపన.

“ఆ ప్రభువు ఆజ్ఞ! అలాగే!”

మా రెక్కార్ వృద్ధుడు పైగా మళయాళి. తెలుగు ఆదోమారిగా వుంటుంది, నెరిపిన గడ్డం, తెల్లని దుస్తుల్లో ముసలి పావు రంలా వుంటాడు. ఆయనలోని బౌద్ధార్యం, హంధాతనం గౌరవాన్ని, ప్రేమను కలుగజేసాయి ఆయన ముత్యం తలమీద చెయ్యివేసే “ప్రభువైన ఏసు నిన్ను రక్షించుగాక” అని ఆశీర్వదించాడు.

అలా ముత్యం నా శిష్యుడైనాడు. నా శిష్యురికంలోకొచ్చాక, ఆ రాత్రి నా ప్రక్కనే కూర్చోబెట్టుకుని -

“ముత్యం! నువ్వు దొంగవా.”

జూదరివో అవకుండా చూడంనే నా ప్రయత్నం. మళ్ళీ పారిపోయావో నీ అంతు చూస్తాను” అని చెప్పా. కానీ వాడి చూపులు, ప్రవర్తన నాకు వాడిమీద ఆసూయ కలుగజేస్తూనే వున్నాయి.

నేను ఏ క్లాసులో వున్నా, ఏ పనిమీద వున్నా ముత్యంను కనిపెడుతూనే వున్నా. ఎందుకంటే -

ముత్యం తల్లి తండ్రి లేనివాడనీ, సమాజంలో ఆదరణ, గౌరవంలేని హరిజన కుటుంబంలో పుట్టాడనీ, వాడిని సంస్కరించి కీర్తి, నా ఉద్యోగంలో భద్రత, పై పదవి పొందాలని మాత్రం కాదు.

ముత్యంను పొరుషముంది. వాడు పారిపోతుంటే పట్టుకున్నారన్న వార్తను నేను వేరేరకంగా చెప్పడం వాడు విన్నాడు. అందరూ దొంగగా భావిస్తున్నారు వాడిని. ఆ సంగతి వాడికి తెలుసు. అయినా ఈ కుర్ర మాష్టారు, నన్నెందుకు దగ్గరకు తీస్తున్నాడు?

వీడి సంగతి తెలుస్తూ అన్న పొరుషం ముత్యం ప్రవర్తనలో, ముఖకవళిల్లో చూపుల్లో, చేష్టల్లో నాకు గోచరమైంది. ముత్యం సవారిని నే స్వీకరించా. మాయిద్దరి మధ్య మూగ యుద్ధం ప్రారంభమైంది.

నేను ఈ ఉద్యోగానికి క్రొత్త, పైగా టౌనుకు చాలా దూరంగా కొండల మధ్య కట్టారు ఈ ఆర్పనేజి. చుట్టూ చెట్లు, ఆ తర్వాత బోడి కొండలు. ఆశ, నిర్వేదం, ఆకలి, భయం, ఏకాంతం, క్రమశిక్షణ, వీటిమధ్య పిల్లలు ఏదో పోగొట్టుకున్నట్లుగా వుంటారు. సహజంగా పిల్లలలో వుండే చైతన్యం, సంతోషం, విచ్ఛల విడితనం వాళ్ళల్లో కనబడదు. దానికికోడు, కాకీ నిక్కరు, బినిను ... బ్రతుకంతా ఎదారో వున్నట్లునిపించేది నాకు చేరిన క్రొత్తలో.

ఇక బ్రదర్లంతా లేని గాంభీర్యం, పెద్దరికం ఆస్పందించుకుని మిగతా వాళ్ళంతా పాపాలై నట్లు, తాము పవిత్రమైనట్లు ప్రవర్తించడం నాకు మరి విసుగేసింది. పాతికేళ్ళ వయస్సులో కోరికలు చంపుకుని బ్రతకడం నాకిష్టంలేదు.

అందుకే ఉద్యోగంలో చేరే ముందు చెప్పాను. నాకు స్వాతంత్ర్యం, కావాలి. సిగరెట్లు త్రాగుతాను, మందు తీసుకుంటాను, మాంసం తింటాను. చర్చికి ప్రార్థనకూడా. పినిమాలకు వెడతాను అని.

కమిటీ మెంబర్లంతా క్రమశిక్షణ అని అరిచారు.

రెక్కారు మాత్రం “పాలు పుయ్యద్దంటే, వాన కరవద్దంటే, ఆగుతాయా! అకను విజం చెప్పాడు. నాకు నచ్చాడు, ఏను ప్రభువు అకనికి మంచి గుణములు ప్రసాదించుగాక!” అని ఉద్యోగం ఇచ్చాడు నా ఆర్థతలుచూసి- హిందువునని తెలిసికూడా.

ఇలాంటి ప్రపంచంలో ముత్యం నాకు తోడు!

ముత్యంకు తల్లి తండ్రి లేరు. ఆ నన్న దమ్ములు, అక్క-చెల్లెండ్రు వున్నారో, లేదో తెలియదు.

కానీ ముత్యం మాత్రం “నిజం సార్! మా అమ్మ వుందిసార్!” అనేవాడు.

“ఏ పూళ్ళో?”

బయలు చెప్పేవాడుకాదు “మరి నిన్ను చూడటానికి రాదేం?”

(20వ సెప్టెంబరు 2007)

N. SETHIA (N.Y.), INC.

IMPORTERS OF BURLAP & HEMP
EXPORTS - YOU ASK, WE WILL SUPPLY.

Vivek Bendre
VICE PRESIDENT

310 MADISON AVENUE, SUITE 704
NEW YORK, N.Y. 10017
TEL: 212/557-1114/15/54
TLX: WU 128250

తిమ్మ - (వంశో ఛట్రులు)

సమాధానం లేదు.
 "మీ అమ్మకు మీ రెంకమంది పిల్లలు"
 "నలుగురం సార్!"
 "నిజంగా!"
 "నిజం సార్. మా అన్నయ్య రమేష్ బాబు; ఆకర్షక నేను; నా తర్వాత రుక్మిణి, దాస్తరువాల మా బుజ్జి సార్. చిన్నది, బిల్లె ముద్దాసుంది"
 "అయితే నునం వెదదామా ఓ సారి!"
 "దానికి ముత్తయ్య బదులు చెప్పేవాడు కాదు."
 నేనెన్నోసార్లు, ఎన్నో సందర్భాల్లో అడిగి చూశా; ఉహూ; వాడు నిజం చెబు తున్నాడో, అబద్ధం చెబుతున్నాడో తేల్చి కోలేకపోయా.
 తల్లి గురించి, తతిమ్మావళ్ళ గురించి చెప్పేటప్పుడు వాడి మొహంలో విపరీత మైన తేజస్సు, ఆనందం, వెలుగు వచ్చేది. నిజం కాదని ఎలా అనగలం.
 "మరి నిన్ను చూట్టానికి ఎప్పుడు రారేం?"
 ముత్తయ్య మాట్లాడేవాడు కాదు.
 "మా అమ్మ చాలా మంచిది సార్! ప్రొద్దున్నే లేచి, వెన్న చిలుకుకుండా; పండగలోస్తే తలంటు స్నానం చేయించేది. క్రొత్త బట్టలు; గుళ్ళో కెళ్ళేవాళ్ళం సార్. సార్ అక్కడ ఎప్పుడన్నా చక్రపాంగి పెట్టేవాళ్ళు. ఎంత బావుంటుంది సార్!"

ఇలా కథలుగా చెప్పేవాడు.
 "పోనీ నువ్వు ఉత్తరాల వ్రాస్తుంటావా?"
 "దబ్బులుంటే వ్రాస్తాను సార్!"
 ఓ రోజు కొద్దులు, కవర్లు తెచ్చి బిల్లె మీద పెట్టి పుంచాను. రికార్డు రూముకు వెళ్ళి ముత్తయ్యకు సంబంధించిన కాగితాలు తీసి చూశాను.
 ముత్తయ్య గురించి వివరాలేం లేవు. తల్లి తండ్రి పూరు ఏం తెలియలేదు. గ్రెట్లో దొంగతనం చేస్తుంటే వట్టుబడ్డాడు నాలు గేళ్ళప్పుడు ఇక్కడకొచ్చే బడేళ్ళు.
 ఇవన్నీ తెలికాక ముత్తయ్యంటే అభి మానం కలిగింది. వాడిని తీసుకుని టౌను కెళ్ళేవాణ్ణి. నాతో టోజనం, పినిమాలు, బికార్లు తీప్పేవాణ్ణి.
 రోజులు గడుస్తున్నాయి.
 ఓ రోజు ముత్తయ్య పోస్ట్ డెల్వీలో ఉత్తరం వేయడం చూశాను. పోస్టాఫీసుకు వెళ్ళి వాడురాసిన ఉత్తరం పట్టుకుని అడ్రసు తీసుకున్నాను. ముత్తయ్య చెప్పింది, చెబు తున్నాడీ నిజమే. అయితే, ఈ అడ్రసుకి వెళ్ళి ముత్తయ్య చెప్పే వాళ్ళమ్మను చూద్దా మని నిశ్చయించుకున్నా.
 ఓ ఆదివారం ముత్తయ్య వ్రాసిన అడ్రసు ప్రకాం వెళ్ళా.
 వల్లెటూరు పూరికో వ్రక్కన చెరువు. దాని ప్రక్కనే వేణుగోపాలస్వామి ఆలయం. ఆలయ ప్రాంగణంలో ఓ తాటాకుం పాక ఆ పాకముందు బిక్క చిక్కిన ఆవు. నన్ను నేను పరిచయం చేసుకున్నాను. ఇంటాయన గోపాలదాస్యలు లేడు. ఆ యన భార్య రంగనాయకమ్మ వచ్చింది.

వచ్చి నాలుగు తరాలు చేతికిచ్చింది.
 "మీకు ముత్తయ్యనే ఆ బ్బాయిం దేవస్తాను.... కానీ" వాడ!"
 రంగనాయకమ్మ నవ్వింది. లేదు బాబూ! ఒక బ్బాయి, ఇద్దరాడపిల్లలు! అంతే!" ఆ పేర్లు చెబుతారా?"
 "దానికేం భాగ్యం నాయనా! పెద్దాడు భారం రావాలంటే నైకం పుండా లి. రమేష్! ఆడపిల్ల పేరు రుక్మిణి. ఆఖరి ఎలా రాం?"
 "బుజ్జి అనెవరు లేరా?"
 "తులసినే బుజ్జిన పిలిచేవాళ్ళం?"
 ముత్తయ్య వ్రాసిన ఉత్తరాలు చూశా. జరిగింట్. కోతి కొమ్మం:లాడుతూ చెట్టు అందులో ఒక్కటే మాట.
 "అమ్మా! నన్ను చూట్టానికి రావూ?"
 "ఎవరో బాబూ నాలుగేళ్ళ నుంచీ నంవత్తురానికోసారి ఇలా ఉత్తరం వ్రాస్తాడు. ఎక్కడుంటాడో, ఎందుకీలా వ్రాస్తాడు. ఆమె వయసులో రింకలు! అంతే!"
 పెద్దది. పూచిన తంగేడులా వుంది. ఆమె మాటలు నమ్మకుండా పుండటం ఎలా; గడుస్తున్నాయి. పరిస్థితిలో మార్పులేదు. ముత్తయ్య సంగకంఠా చెప్పా. ఆమె రోజు రోజుకీ ఊణిస్తున్నాడు తప్ప బ్రతికి మళ్ళీ మామూలు మనిషవుతాడని నాకు నేలేది వస్తుంటే నా వెనకే వచ్చింది వీడి నమ్మకం కలగలేదు. దాక్కరూ అదే అభి దాకా! ఏమన్నా చెబుకుండా, ముత్తయ్య ప్రాయంలో వున్నాడు.
 గురించి అనుకున్నా; ఉహూ!
 "కంటా నాయనా!" అంది.
 వెళ్ళేవాడిని ఆగా. నాకెందుకో ఇంచులో ఏదో రహస్యం వుందని, దాన్ని తెలుసు కోవాలని అనిపించింది.
 "అమ్మా! మీరు ఒక్కసారివచ్చి ముత్తయ్యను చూడకూడదూ?"

"అదెంత భాగ్యం నాయనా! తప్పకుండా" చెప్పండి!"
 "నా కొడుకులాంటివాడివి! ఏమనుకోకు; ఒక బ్బాయి, ఇద్దరాడపిల్లలు! అంతే!" ఆ రెక్కల కష్టం మీద బ్రతికుతున్నాం. దూరా "దానికేం భాగ్యం నాయనా! పెద్దాడు భారం రావాలంటే నైకం పుండా లి. పెదతనం, ఆమె దై న్యం, పేదతనం చూశాక నాకు మాట రాలేదు. వచ్చేవాను. నేను ఆశ్రమానికి వచ్చేసరికి ఓ మోరం ముత్తయ్య వ్రాసిన ఉత్తరాలు చూశా. జరిగింట్. కోతి కొమ్మం:లాడుతూ చెట్టు మీద నుంచి పడి, ముత్తయ్య తల పగిలింది. "అమ్మా! నన్ను చూట్టానికి రావూ?" "అన్నతిలో చేర్చారు." "ఎవరో బాబూ నాలుగేళ్ళ నుంచీ వెళ్ళి చూశాను. స్పృహలో లేడు. "అమ్మా! అమ్మా! నన్ను చూట్టానికి రావూ!" అని కలవరిస్తున్నాడు. "స్పృహ లేదు. పబ్ క్యాన్సర్ కలవ రింకలు! అంతే!" దాక్కరూ చెప్పాడు. నాకేం చెయ్యాలో తోవలేదు. రోజులు గడుస్తున్నాయి. పరిస్థితిలో మార్పులేదు. ముత్తయ్య కలగలేదు. దాక్కరూ అదే అభి ప్రాయంలో వున్నాడు.
 వెంటనే కొంక డబ్బు మనియారరు చేస్తూ తక్షణం రమ్మనీ, ముత్తయ్య ప్రమాదంలో వున్నాడనీ వ్రాశా రంగ రంగ నాయకమ్మకు.

అమ్మా! మీరు ఒక్కసారివచ్చి ముత్తయ్యను చూడకూడదూ?"

4811 Stelton Rd.
 South Plainfield
 N.J. 07080

(201) 753-0620

TAJ MAHAL BOUTIQUE & SUPER MARKET

- * Full line of Indo-Pak Groceries
- * Spices, Nuts, Sarees
- * Appliances 110v & 220V and Accessories
- * Fresh Vegetables Every Week
- * Audio & Video Cassettes
- * 2000 Movies in VHS Video in Hindi, Tamil, Telugu, Malayalam, Punjabi, Pakistani and also English.

VISIT US AND TRY OUR SERVICES

Store Hrs: Tuesday thru Saturday 11 A.M. to 8.30 P.M.
 Sunday 11 A.M. to 7.30 P.M.
 Monday Closed.

[We accept Mail Orders by UPS or COD]

అమ్మ - 20వ హోదరువాలు

రెక్కార మాత్రం రోజూ వచ్చి చూచి వెళ్ళేవాడు. వచ్చినప్పుడు ముత్యము చూసి ప్రార్థన చేసేవాడు "ఏను ప్రభువు అనుచుతి ఎలా వుండో!" అనేవాడు. ఆయనొక్కడే నాకు ఆండ. కొండంత బలమునూ

"బిబ్బు కావాలంటే తీసుకో నాయనా!" అని కూడా అన్నాడు నా వంశితి చూసి. ఆ మనిషిలోని దైవత్వానికి నమస్కరించాను.

వారం అయింది. డాక్టర్లు ఆళ వదలు కున్నాడు పూర్తిగా. శవకారంగా ముత్యము వదుకుని వున్నాడు అంవశయ్య మీద ఏకా దశ కోసం చూస్తున్న భీష్ముడిలా.

"అమ్మా - అమ్మా, నన్ను చూట్టానికి రావూ?" ముత్యము పెదవులు కడులు తున్నాయి లేని. రాని అమ్మకోసం.

గోపాలాచార్యులు, రంగనాయకమ్మ వచ్చారు. నేను వాళ్ళు రాని నిశ్చయించు కున్నా ఎప్పుడో, వాళ్ళని చూడగానే నాకు ఆశ్చర్యమేసింది.

"ఇతనేనమ్మా ముత్యము!" రంగనాయకమ్మ వస్తూనే. ముత్యము ప్రక్కన కూర్చుని. అతని గుండెలు నిమిరి "నాయనా! అమ్మ నొచ్చాను చూడు" అని అంది.

"వాడు ఏ కులస్తుడో?" గోపాలాచార్యులు గునుస్తోనే వున్నాడు." వెదవ తద్దినం. వాడు అమ్మా అనడం. ఇది తగుదు నమ్మా అని రావడం! చ చ! ఇక చాల్లేరా పోదాం!...." ఇలా గోపాలాచార్యుల నలుగురు చూనే వున్నాడు పున్నంత సేపూ.

నే వెళ్ళి ముత్యము చెవులో చెప్పా. "అమ్మ వచ్చింది ముత్యము-చూడు" అని. ఎంతో సేవటికి ముత్యము కళ్ళు తెరిచాడు. రంగనాయకమ్మ ముత్యమును వళ్ళోకి తీసి కని. అమ్మక హస్తాలతో మొహం ప్రేమతో నిమిరి "వచ్చా బాబూ! అమ్మను. మీ అమ్మను. చూడు నాయనా!" అంది ఎన్నో జన్మల బంధం వున్నట్లు. నా కళ్ళు చెరురించాయి ఆమె అనురాగా నికి, అప్యాయకకు.

ముత్యము తదేకంగా ఆమెనే చూస్తూ వున్నాడు ఎండిన కళ్ళల్లో నీరు ద్రవించింది ఆమె. ముత్యము సుదురు ప్రేమతో స్పృశించింది. "అమ్మను నాయనా!" అంది అమ్మతం కురిసినట్లు.

ముత్యము కళ్ళు శాశ్వతంగా. తృప్తిగా మూసుకున్నాయి. అయిపోయింది.

"ఓ! అయిందిగా! ఇక వదా!" గోపాలాచార్యులు కదిలాడు. రంగనాయకమ్మ అనుసరించింది. వెదుతూ "నాయనా ఆళవాని ఏం చేస్తావూ?" అనకీగింది.

"పూడుస్తారు, నీకేండుకూ రాక!" ఆమె నవ్వింది. "చూడు నాయనా, ఏ తల్లి కన్నడో. పాపం బిడ్డ అమ్మా. అమ్మా అంటూ ఆఖరి క్షణాలదాకా కలవరించాడు. అతనిని సమాధి చేసినచోట రాతి వలకం వెడితే అతని అచ్చుగా నాపేరు వ్రాయించు. ఆ ఆత్మ శాంతిస్తుంది."

ఆ తల్లి గోపాలాచార్యులవెంట వెళ్ళింది. ఆ మాతృ హృదయానికి రెండు కన్నీటి బొట్లు రాల్చి మనస్సులో నమస్కారం చేశాను.

WITH THE BEST COMPLIMENTS FROM:

VENKATA S. GORTI

ATTORNEY AT LAW

349 East 149th Street

Suite 710

BRONX, NY 10451.

(212) 292-4403

018451284

INVESTING IN STOCKS, BONDS & TAX SHELTERS

RAM KOLLURI

CERTIFIED FINANCIAL PLANNER

CAN HELP YOU TO CONSTRUCT AND MANAGE AN INVESTMENT PORTFOLIO TO SUIT YOUR FINANCIAL OBJECTIVES.

PLEASE CALL (609) 683-4488

KOLLURI FINANCIAL CONSULTANTS, INC.
234 NASSAU STREET, PRINCETON, NJ 08542.

సన్నుతి - శ్రీవేమూరి వేంకటరామనాథం NAIROBI, KENYA

వెలుగు

చూచుకొలంది నీదు సొగసుల్ చునుగాంచని స్వప్నభావనా
వీచిక లట్లు క్రమ్మును ద్రవించిన నా కనుపాప లందు. నే
దో చకితప్రమోదనిధిధోరణి వెన్నెలలున్ తటిల్ల తా
రోచియు సీరజా ప్రశతలోచనముల్ మిళితమ్ము లై నటుల్.

అంతటి వెల్లు విశ్వనివహమ్ముల పొందికలో హఠాన్మహ
త్వ్యాంతవిశేషమై జనన మందియె యుండవలెన్. క్షణమ్ము వి
భ్రాంతి విగాహితస్థితిని వజ్రత నందిన నా కనుంగవన్
వింత జిలుంగు తక్కు ప్రతిబింబము నింపును స్తబ్ధతాస్థితిన్.

అది స్థిరబద్ధకాచ సయనామల లక్షణ మేమొ గాని. నా
యెదుటనే నిల్చియున్న భవదీక్షణపంక్తిని గాంచలేను. నీ
పదములనంటు కప్పురపుపశ్యారమున్ గనలేను. రత్నముల్
పొదివిన కంఠహారముల పుత్తడిపోడిమియున్ గనన్ ప్రభూ.

నీవే యీ వెలుగై తివో. దెసల సంధిన్ వెల్లువో కాంతి రే
ఖా వాల్లభ్యము నోకి సర్వము సితాంకస్నిగ్ధమో వాగ్ధి పే
నావిర్భావము పొందెనో యొకటె దృశ్యంబై నటుల్ నల్గడల్.
నీవున్ నేనను భిన్నకల్పనల కేనిన్ తావు లేనట్లుగన్.

సంబంధములు

సీకున్ నాకును నెన్నియేండ్లుగనో యందియందగా రాని శు
భ్రా కాశాంచల నిత్యకాంతి గత సంబంధమ్ము లున్నట్లు. నా
యాకారంపు విభిన్నపూర్వకృతులం దల్పమ్ముగానై న నీ
దో కారుణ్యము చిమ్మినట్టులును దృశ్యంబౌ కనుల్ మూసినన్.

దాగుడుమూత లట్టులు. త్వదంఘ్రియుగమ్మును నేను. నీవు నా
రాగవిరక్తియున్. వెదకులాడుచు నుంటిమి యేండ్లకేండ్లు. నా
రేగిన కారుమాయతెర లెత్తవు నీ విదియేమి యాటయో:
నే గమనించలేను గద నీ గుఱుతుల్ గురుయోగబద్ధముల్.

అన్వేషణ

గిరులను దాటియున్ చదలు కెంపుల సొంపు మొదళ్ళుమించి. నీ
గుఱుతుల బాట లేవో వెదకున్ జడతన్ మమతన్ కనుల్ నినున్:
తెజచియు మూత వడ్డ వివి తీరని కోర్కులు పేర్చు చీకటిన్.
నిరతము నల్గడల్ పొరలు నీ ద్యుతి చిహ్నములన్ గ్రహింపకే.

Our contributor: Prof. Ramanadham was a professor
of commerce in Andhra & Osmania universities. After
spending nearly 20 years in the U.N. New York he is
now on a special assignment in Kenya. Prof.
Ramanadham is an author of many dautie dramas & poems.

"You Only Need Experience, Established and
Reliable Travel Service When You Fly, Why Not
Try Us."

FOR ALL YOUR DOMESTIC & INTERNATIONAL
TRAVEL NEEDS PLEASE CALL

RAMESH SAKARIA FUTURES TRAVELS INC.

ATC

Complete Travel Service
260 5th Ave., Suite 1206, NYC, NY 10001
Office (212) 532-2180 • Res. (212) 343 1379 eve
Remember to Call Futures for Your Trip to Florida this Summer for Motel
Accommodation

V R D SYSTEMS CONSULTANTS

SPECIALIZES
IN

IMS
CICS
IDMS

13 AGATHA DRIVE
EDISON
NEW JERSEY 08817
(201) 287-2189

విశాలాక్షి కడుపులో మండిపోతోంది.
 ఒక్కంతా వాణి తేలియ్యేమో ఒళ్ళు కూడా భగభగ మండిపోతోంది. పొద్దు టుంచీ కన్నీళ్ళతోనే 'భర్తల దొర్లనయ్యం నశించాలి' అని మనసులోనే విసదాలి స్తోంది. హఠాత్తుగా ఒక ఐడియా వచ్చింది- దాంతో ఆవేశంకూడావచ్చింది 'ఇట్లా లాభం లేదు. భర్తలందరికీ ఐడ్రి రావాలంటే కలం వట్టాలి-అవును కలం వట్టాలి' అనుకుంది. విశాలాక్షి దీక్షలువినట్లు కలంవడ్డే ఐడ్రిలా వస్తుందన్న అనుమానమొస్తే మరి కలం వేరే కదా చెతనన వాహిక. ఏ చెతనన రావాలన్నా వత్రికామాధ్యంలో కలం ద్వారా రావాలిందే కదా!

కానీ వచ్చిన చిక్కెల్లా విశాలాక్షి ఇంకా ముందెప్పుడూ కలం వట్టలేదు. అంటే ముగ్గులో చదవలేదు. రాదులేదు అనికాదు. ఆ మాటకొస్తే కాలేజీ కూడా చదివింది.

ఎటొచ్చి రచనలు చేయడానికి కలం వట్టలేదు. కానీ ఇప్పుడు విశాలాక్షి ఆవేదన లోంచి ఆవేశం వచ్చింది. దుర్మార్గులైన భర్తలందరిమీదా కోపం వచ్చింది. పెట్టె అడుగున వడివున్న పెన్నుతీసి, పాకీ సరిచేసి, ఇంకా పోసింది. తెల్ల కాగితాల మీద భర్తల పేర్లకు కళ్ళ త్యాన్ని దుయ్యబట్టింది. ఓపికనంతవరకూ తిట్టింది. భర్తలమీద భార్య లందరూ తిరగబడాల్సిందే. దొర్లనయ్యం నశించకూడ దంటూ ధంకా బజాయించినట్లు చెప్పింది. న్రాయడం పూర్తయ్యాక చదివిచూస్తే ఏక దిగిన ఐదారు పేజీల తిట్లు- కసిగనపు కుంది. ఇవి ఏదైనా వత్రికకు పంపించాలి. అంటే ఇన్నితిట్లు తిట్టే బాగుండదేమో-

భర్తల దొర్లనయ్యం నశించాలి!

అన్న అనుమానం వచ్చి అందులోంచి కాన్ని తిట్లు తగ్గించి చుట్టి వ్రాసింది విశాలాక్షి 'భర్తల దొర్లనయ్యం నశించాలి' అన్న శ్లోక వ్రాసి తన అభిమాన త్రీల వత్రికకు పోస్టుచేసి, తృప్తిగా విష్టూర్చింది.

కాగి వచ్చినప్పుడు తప్ప విశాలాక్షి మొగుడు మంచివాడే పాపం సంవత్సరానికో సినమాక తీసుకొచ్చాడు కూడా. కానీ వచ్చిన గొడవలా లోకా చుక్కెసుకోవే ఇంటికీ రాదు. ప్రతి రెండు రోజులకోసారి కారణం గున్న లేకపోయినా భార్యని చిత్రకొట్టడం ఆకని హాబీ అందుకే ప్రతి రెండు రోజులకూ భర్తను కేవలం ప్రజ్వరిల్లుతూనే వుంటుంది విశాలాక్షికి.

ఆ రోజు ఉదయం పోస్టువాడు పోస్టులో రెండు ఉత్తరాలతోపాటు ఒక వత్రిక కూడా వచ్చింది. పోయాడు- ఆ సమయంలో విశాలాక్షి మొగుడికి ఆ న్నం వడ్డిస్తోంది. పోస్టువాడిచ్చిన వత్రికను కళ్ళు విశాలం చేసి పేజీలు తిరగేస్తోంది విశాలాక్షి ఒక చోట ఆగిపోయింది. ఆళ్ళ రక్తంగా చూసింది 'భర్తల దొర్లనయ్యం నశించాలి'-అనే శ్లోకతో వ్యాసం. కింద ముచ్చటగా అచ్చులో విశాలాక్షి పేరు.... కలా. విజమా అని కళ్ళు సులుముకొని మరీ చూసింది- వచ్చి విజం!

భోజనం ముగించి చెయ్యకడుక్కొచ్చిన శాలాక్షి పతిదేవుడు ఆమె చేతిలో పుస్తకం గుంజుకున్నాడు దురుసుగా. 'ఏమిటిదీ' అని వ్రాసిందిచేలోగానే వెళ్ళి శ్లోక.

కింద విశాలాక్షి పేరూ కనిపించినై! గబగబ అక్షరాల వెంట అకని కళ్ళు పుగెత్తినై.

హఠాత్తుగా జరిగిన ఈ పరిణామానికి దిమ్మెరపోయి నుంచుంది విశాలాక్షి. అచ్చులో తన వ్యాసం వస్తుందనీ. అది ఇంక హఠాత్తుగా భర్త చేతిలో వడ్డందనీ ఆమె ఊహించలేదు. తను రచయిత్రీ అయినందుకు భర్త మెచ్చుకుంటాడేమో. అని ఆలోచించే లోపలే భర్త ఆ వత్రికను విప్పి కొట్టాడుకోపంగా: నేలమీద కాదు-విశాలాక్షి మొహంమీద. ఇష్టమొచ్చినట్లు తిట్ల వరం వరతో పాటు ఆమె ఒంటిమీద ఆకని చేతి వేళ్ళు వాచలుగా తేలుతున్నై "ఏచ్చి రాతలు రాస్తూనా ఆకవాళ్ళుండర్నీ ఉద్ధరించేదుకు నుప్పు ఆ వ తార మెత్తావా వీలాంటి వాళ్ళకి ఇంక తక్కువ దోసు సరిపోదే - ఇంకాస్త సూటుగా అంటించాలి లేకపోతే మొగుళ్ళ దొర్లనానికి ఎదురు తింగుంటావా ఏదీ. ఒక్కసారి ఎదురు తిరగవే అప్పుడు చూపిస్తా. నా అనలు తదా... అంటూనే ఆమెను కత్తి మేరకి కొద్దున్నాదా పతి దేవుడు. దెబ్బలు ప్రతిఘటించడానికి ప్రయత్నిస్తూనే విస్పహాయంగా కొట్టొదని ప్రారేయవద్దోంది విశాలాక్షి.

"ఇంకెప్పుడన్నా ఇలాంటి ఏచ్చి రాతలు రాశావంటే చంపేస్తా" అని ఒక హెచ్చరిక చేసి- ఆ వత్రిక చివరి పాఠేసి ఆసీసుకు వెళ్ళిపోయాడు దునరుసలాడుతూ. కన్నీళ్ళు మధ్య కూర్చున్న విశాలాక్షిని వత్రికలోని 'రచయిత్రీ విశాలాక్షి' జాలిగా చూస్తోంది. 'భర్తల దొర్లనయ్యం నశించాలి' అన్న అక్షరాలన్నై కలసి ఆమెను పరిహసిస్తున్నాయి.

-తెన్నేటి సుధ

అసలు బాధ

చదువులో ఏమీ శ్రద్ధ చూపడంలేదని. అందుకే ఆరేళ్ళ కృష్ణకుమార్ కు అన్నీ సున్నాకే వస్తున్నాయని కాన్వెంట్ లో ఇంగ్లీషు పాఠాలు చెప్పే మేరీ టీచర్. కృష్ణకుమార్ తల్లికి ఉత్తరం వ్రాసింది. కృష్ణకుమార్ తల్లి వెంటనే ఓ రోజు సాయంత్రం కృష్ణకుమార్ ఇంగ్లీషు టీచర్ ని ఇంటివద్ద కలిసి "మా కృష్ణ- చదువునట్లు శ్రద్ధచూపక పోవటానికి అసలు కారణం ఏమిదో తెలుసుకోలేక పోయాం టీచర్" అంది.

మేరీ టీచర్ నవ్వి "ఈ మధ్య మీవాడి విషయమే రివెర్సి చేస్తున్నాను! మీ వాడికి ఆడబిల్లల సేవలం ఎక్కువ! ఏ వ్వుడు చూసినా ఏవీల్లగోనాలగుతాడు. జడరిబ్నో! డాడతీసాడు! మొన్న ఓపవస్ల జడ కు మరో ప్లెజడను ముడివేశాడు! మీవాడి ఈ ఆటలు మాన్పించగలిగితే-చదువు తప్పక వస్తుంది. అందుకే నా ప్రయత్నంగా నేను ఆలోచిస్తున్నాను. దీనికేదైనా విరుగుడు కనపెట్టాలి!" అంది.

ఆ మాటలు వింటూనే కృష్ణకుమార్ తల్లి ముఖం మళామళా వెలిగిపోయింది. ఆమె సంతోషంవట్టలేక దాదాపు ఆ టీచర్ ని హృదయానికి హత్తుకుంటూ, "మావాడివన్నీ వాళ్ళ నాన్న పోలికలే! మా ఆత్మగారు.... ఇప్పటికీ మా వారి సూక్ష్మ చిలిపి అల్లర్లు కథలు కథలుగా ఇలాగే చెబుతుంటారు! మీకు పుణ్యముంటుంది-మావాడి అల్లరిమాన్పించే ఆ విరుగుడేమిదో త్వరగా కనుక్కోండి.... ఆ ఫార్ములా కాస్త మా వారి మీద నూ ప్రయోగిద్దామనివ్వి!" అంది. తన భార చెప్పలేక చెప్పివేస్తూ. -నఖ్ఖిజుద్దీన్

SAVE TAXES

CONSULT
DAMA VENKAI AH
 FOR

- Tax Planning
- Accounting Services
- Tax Preparation
- Audit Representation
- IRA/KEOGH Plans
- Personal Financial Planning
- Deferred Annuities
- Tax Advantaged Investments
- Income Splitting Devices
- Estate Tax Planning

FINANCIAL SERVICES
(212) 359-7384
 (212) 762-7173

LOW COST QUALITY TERM PLANS

\$100,000 INSURANCE

MALE AGE	NO CASH TERM	LEVEL PREMIUM CASH VALUE TERM	Premium	Age 65 CASH
25	121	443	161,000	
30	124	513	105,000	
35	129	649	75,000	
40	164	992	72,000	
45	245	1371	57,000	

NO COST PERMANENT INSURANCE

- *Pay only 7/8 years
- *Have full protection all along
- *Get 3 to 4 times money back at 65
- *Annual Premium \$942 and up.

call DAMA VENKAI AH, (718) 762-7173
 (718) 961-3654

NORTHWESTERN MUTUAL LIFE
 QUIET COMPANY, MILWAUKEE, WISCONSIN

1. Ayatollah Khomeini, the religious ruler of Iran, 84 years is the oldest, followed by China's President (Chairman of the Communist Party) Deng Xiaoping, 81 years, followed by USA President, R. Reagan, 77 years old.
2. Believe it or not, Thomas A Edison ! Out of several 'useful' hundreds of inventions, this is one of them.
3. Ilya Stoyanov, at age 53, in 1981 became the youngest great grandfather when his daughter Angelina Qavlova became a grandmother at the age of 30. They all come from Bulgaria. It is quite possible in olden days, India also would have had such young grandfathers/grand mothers, but records of such extent are not available.
4. The Unicorn, a fabulous creature of myth, whose elusive soul can only be tamed by a maiden's magic power, was a favourite with artists for centuries. It is supposed to be a horse, not a goat, wild and ferocious and yet a 'messenger of love'.
5. If you have guessed that the highest rice producer is USA or India, you are wrong. South Korea, harvesting rice sometimes 3 times a year, comes first with 4,150 Kg per hectre and next best is China with 2,825 Kg. USA has a little less than this, but they harvest only once a year usually and change the crop for the second and third harvests of the year. Thus the agricultural 'yield' per acre is highest in USA.
6. Thailand is the only country that allows feet to be used in Boxing. As you know, boxing is the beastliest and the richest game in the world.
7. "Guinness Book of World Records" holds a world record for sale (48 mill copies) and in each language it has been translated to (23 by 1982, expected to be translated to 57 languages by 1986). Only Bible outscores in production numbers in any language, but most often Bible is not sold. Sir Hugh Beaver, managing director of the Guinness Brewery in Dublin, Ireland, the largest exporter of Beer in the world, developed the idea of getting such 'world records' written while he was in "pub. With the help of Christopher Chataway, he found twin sportswriters, Ross and Norris McWhirter as the best persons to collect the material he wanted and to publish in a book. The "Guinness Book" came out in 1954 and in four months was the best selling 'non-fiction' book in England - and soon it spread like wild fire. More 'records' were added and then the translations into other languages started. Ross McWhirter was later shot dead in front of his house by an Irish terrorist.
8. Vit C is considered to be the best 'defence' against any illness and especially against common colds. The cheapest source is the tablets 1 (not orange juice !). The richest source and in places where the trees are there, the cheapest and richest source is Amla ("usirikāya")
9. Louisiana and New Hampshire are the two states with high French speaking populations. In fact, Louisiana was purchased from France in 1803.
10. It is not possible to have more than twice, the "Friday, the thirteenth" in year. based on only one Friday in a week and the date 'thirteenth' occurring only 12 times in a year.
11. Unmanned metro (subway) is in existence even in USA (e.g., Florida air port), but the longest and first, is in Lille, France. It is 13.3 km long, The cars carry about 100 passengers, and is operated by 5 member crew from a central office, equipped with 24 videoscreens, and 250 video cameras all along the route. They cruise at about 35 Km/hr.
12. Rubik's (original) cube has a total of 27 smaller cubes and in 6 colors. The cube has 43 billion possible rearrangements !. Designed by Erno Rubik, a professor of Architecture in the college of Applied Arts in Budapest, Hungary. It was originally called 'Buvos Kocha' -meaning Magic Cube. Prof Rubik designed his cube as an aid to his students in recognising spatial relationships in three dimensions. The idea was born in 1974, and licence was obtained in 1975.

13. The first woman shot and killed by FBI of USA was Bonny Parker of Bonnie and Clyde notoriety.
14. "The Natutilus" launched from New London, Conn in Jan 1954 was the first nuclear submarine in the world. On its maiden voyage it went beneath the polar ice caps. It was 319 feet long. Recently it was 'retired' and is now going to be kept as a museum piece.
15. Zippers were discovered by Whitcomb Judson originally for shoes as the 'clasp locker and unlocker'. Subsequent slight modifications found million uses for these zippers !
16. You are right if you have guessed that it was right after Columbus came (1492) to North America. They picked up this habit from the local Indians who were 'drinking' the smoke and enjoying it. It was thus imported to Europe along with others including certain diseases unknown to Europe then.
17. The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, in short U.K. is that long name member of North Atlantic Treaty Organisation.
18. First World Rubik's Cube Championship was held at Budapest, Hungary in 1983. And was won by Vietnamese born 16 yr old American boy, Minh Thai in 22.9 seconds. Prior to this, many countries were holding their own Rubik's Cube championships, and first time it was done within 60 secs. in 1980. The inventor, Mr Erno Rubik himself has his best time at 60 sec.
19. Believe it not, Madras University was served by Sir A. Lakshmanaswami Mudaliar for 27 years as Vice Chancellor. This is the world record.
20. The world's largest omelette was cooked for local festivities at Varennes sur Allier, a small village near Vicky, France using 7200 eggs and 110 Kgs of lard and butter by 12 cooks, using an unusually large frying pan.

PROBLEM OF THE MONTH :

Can you get 50 coins for one dollar ? (Any combination is okay)

Answer in next month's Telugu Jyothi.

CORAL & JADE NOVELTY

80-35, 159TH STREET, JAMAICA, N.Y. 11432

CORAL, JADE, OPAL, AMETHYST, MALACHITE, TURQUOISE,
GOLDSTONE, TIGEREYE, GARNET, HEMATITE, CRYSTALS &
JAPANESE PEARLS

FASHION JEWELRY SETS IN
CUBIC ZIRCONIA
CORAL ROSE & JADE LEAVES
MANY MORE COMBINATIONS

**GOLD
BANGLES**

FREE COLORED BROCHURES: Send stamped & self addressed
No. 10 envelope (39ct. stamp)

FOR MAIL ORDERS CALL OR WRITE TO:

SHANTA BHAT (718) 591 5154

మండార మకరందము

(బమ్మెర పోతన ఖగవతమునకు సి. నారాయణ రెడ్డి కమనీయన్స్ వ్యాఖ్య) యువజనల ప్రచురణ

మందారమకరందమాదుర్మమనః దేయ
మధుపంబు వోపునే? మదనములకు;
నిర్మలమందాకినీపీచికలఁ దూఁగు
రాయంద సనునే? తరంగిణులకు;
లలితరసాలవల్లవఘాది యై బొక్కు
క్రొయిల సేరునే? కుటటములకు;
బూర్జేంద్రులంద్రికాస్ఫురితచక్రీరక
మరుగునే? సాంద్రసీహారములకు;

అంబుజోదరదివ్యపాదారవింద
చింతనామృతపానవిశేషమత్ర
చిత్ర మేరీతి నితరంః జేరనేర్పు;
వినుతగుణశీలః మాటలు వేయునేల?

సంస్కారాన్ని బట్టి మనసు. మనసునుబట్టి మార్గం. ఆ మనోగతిని పట్టించడం ఎవరికి సాధ్యం; భగవంతునిపాదాలను కడచడంలో మక్తకైతిన చిత్రానికి మరోచింత ఉంటుందా; ఉండదు. ఆ ఉండడనే నత్యాన్ని నాలుగు రకాలుగా విహుమతాలుగా చెప్పితేనే గాని పోతన్నమనసు నిండదు.

ఒకవిషయాన్ని తీసుకుని అంతారంబంలో చాక్కనిర్మాణకౌశలంతో నొక్కినొక్కి చెప్పడం పోతన్నకు ఒంటవట్టిన గుణం. ఇది పాంతురికి సోమన్నలో ఉంది. ఆ వరినరాంలో వృద్ధిని విమృశిస్తూనే ఉంది. ఇది వక్రత్యక్తి (Rhetoric Style). ఒకవక్ర వేదికపై నిలిచి ఉద్ఘాటించే రోరణి.

మందార మకరందం తీసి మరగిన తుమ్మెర ఉమెత్తలను తేరుకుంటుందా; ఆకాశంగాతరంగాంలో ఉయ్యాలింకా రాజహంస చాగులకూ వంకలకూ వెతతుందా; తీయనిమామిడిలేతలెగళ్ళను తిని వరవశించే కోయిల కొండమల్లెలను కోరుకుంటుందా; వండు వెన్నెలయెక్కలో విహరించే చకోరం మంచుపొగలవైపు పోతుందా; లేదు. లేదు. ఏమిటాదు. వేయి మాటలెందుకు; వరమాతుని వలచిన మనసు మరోవైపు తేరుకోదు.

ఈ వద్యం భక్తికి వట్టగామ్మగా నిలిచింది. పోతన్న రచనాశక్తికి నిలువటద్దంగా నిలిచింది. నిజాని కిది—

“శ్రీరాధిలోపంః గ్రీడించుహంస,
గోరునే వడియల నీరు ద్రావంగ ?”

అనే పాంతురికి సోమన్న వద్యవ్రతావంతో వృద్ధిందే. అయినా ఈవద్యం పొందిన వ్రతారం అపారం. ఈ వద్యంలో కనీసం మొదటిపాదం రాని తెలుగువాడు ధాధాపుగా లేనేలేడు. ఒకవేళ ఉంది వాడు తెలుగువాడు కానే కాదు. ఇంతటి వశీకరణశక్తికి మాంకారణం మధురాక్షరనమ్మేశనం - “మందార”, “మకరంద”, “మాదుర్మ”, “మధువ” “మదనములు”. ఒక్క పాదంలోనే ఇన్ని మకారం గుణాశంఘ. అందుకే ఈ వద్యం తెలుగువారి నోటి కెక్కింది — హృదయకోటి కెక్కింది.

ఈ ఒకవడిలో పోతన్న ఎన్నెన్నో పద్యాలను తీర్చిదిద్దుకున్నాడు.

“కమలాను నర్పించు కరములు కరములు
శ్రీనాథు వర్షించు జిహ్వ జిహ్వ”
“కంజాతునకు గాని కాయంబు కాయమే
వవనగుంఠిత చర్యత్రీ గాక”
“సంసారజీమాతనంఘలు విచ్చునే
వక్రీదాన్యవ్రతంజనము లేక”

MUSINGS "SUBBARAO"

" I AM CONTENT TO KNOW THE WRITER IN THE PAGES OF HIS BOOK AND THE PAINTER IN HIS PICTURES" - SOMERSET MAUGHAM ('In a Strange Land', shortstory)
Compare this with the current craze and thirst to know all the details of personal lives of "Celebrities". Look at the enormous popularity of magazines like 'People', talk shows on TV, Radio, Gossip Columns and Magazines. Even news shows have become talk shows. And consider, what Susanne K. Langer (in 'Philosophical Sketches') says, "Art is indeed, the spearhead of human development, social and individual. The vulgarization of art is the surest symptom of ethnic decline."

“రచయిత తన రచనల వ్యారాసూ, చిత్రకారుడు తన చిత్రముల వ్యారాసూ తెలుస్తే బాలువాకు, ముఖ పరిచయాలు వచ్చి రా నాకు ఒక్కరలేదు”

— సామర్సెట్ మామ్

ఒక్క సారి, దీన్ని మన చుట్టూ వున్న వాతావరణంబో పోల్చి చూడండి. కొందరి ప్రముఖుల వ్యక్తిగత విషయాలన్నీ, చున్న పెద్దవిషయాలన్నీ మనకు కావాలి. ఎన్ని పత్రికలూ, TV, రేడియో కార్యక్రమములన్నీ వేటూని గూర్చి కనా! ఆభరికి వార్తాకార్యక్రమములు కూడా ఈవిధం గానే తయారయ్యాయి. “కళలు మానవ, సాంఘిక, వ్యక్తిగత పురోభివృద్ధికి ముఖ్య చిహ్నాలు. అవి పాటలూ, ఉన్నత కళలూ, తేలికగా, ఆస్పాటంగా మారుతున్నాయంటే ఆ బూతి వ్యక్తిగత వ్యక్తరపడు తున్నవనమాలు.” — Susanne K. Langer, (Philosophical Sketches)

చిరంజీవి సాను డిజైను - CH. శారదా ప్రసాద్

COME SEE INDIA THROUGH OUR EYES.

India. Exotic. Mysterious. A land like no other.

White tigers. Pink cities. Sacred rivers. Enchanted days and nights.

The incredible variety of India is matched only by the incredible variety of Air-India tours.

Tours to match your desires and interests.

We have a lot more tours than anyone else because, obviously, no one knows India like we do.

Ask your travel agent or fill in this coupon.

We'll be seeing you.

AIR-INDIA

400 Park Avenue, New York, NY 10022

Tell me all about your India tours.

Name _____

Address _____

City, State, Zip _____

Phone _____

My travel agent is _____

The Festival of India is coming to the USA in 1985-1986

TOLL-FREE RESERVATIONS
Continental U.S. 800-223-7776; N.Y. City 212-751-6200

TELUGU FINE ARTS SOCIETY - TELUGU YOUTH ASSOCIATION ANNUAL PICNIC

తెలుగు కళాసమితి - తెలుగు యువజన సమాఖ్య వనవిహారం

YOU ARE CORDIALLY INVITED WITH FAMILY AND FRIENDS FOR AN ANNUAL PICNIC ORGANIZED BY THE TYA IN COOPERATION WITH THE TFAS. LOTS OF GAMES AND LOTS OF FUN IS PLANNED. THE PICNIC IS PLANNED AND CO-ORDINATED COMPLETELY BY THE TELUGU YOUTH. YOUR PARTICIPATION IS VERY MUCH APPRECIATED. BOATING, SWIMMING, HIKING ARE ALSO AVAILA- BLE. PLEASE BRING AS MANY GAMES AS POSSIBLE.

మీరు, మీ స్నేహితులు, కుటుంబ సభ్యులందరినీ ఆహ్వానిస్తున్నాము. ఇది మన యువజనులచే ప్రత్యేకముగా ఏర్పాటు చేయబడ్డది.

TIME: 12 NOON, DATE: AUGUST 24, 1985, PLACE: HEDDEN PARK, RANDOLPH, N.J.

మధ్యాహ్నం 12 గం||, ఆగస్టు 24, '85; హెడెన్ పార్క్, రాండల్ఫ్, న్యూజె.

DIRECTIONS: ROUTE 287 SOUTH OR NORTH TO ROUTE 10 WEST - 6 MILES - EXIT TO DOVER-CHESTER ROAD - MAKE A RIGHT TURN - ¼ MILE AT 'T' MAKE A LEFT INTO QUAKER CHURCH ROAD - RIGHT ONTO CONCORD DRIVE INTO THE PARKING LOT OF THE HEDDEN PARK.

FOR FURTHER INFORMATION: SUDHIR (201) 328-0759, KALYANI (718) 723-4641, MADHU (201) 267-1764, MADHU (718) 886-4647, MADHAVI (201) 238-2768.

POTLUCK LUNCH - WE APPRECIATE IF YOU LET US KNOW IF YOU ARE JOINING US.

సితార్ - లల త సంగీతం

ప్రఖ్యాత సితార్ విద్వాంసులు - దక్షిణ భారత రవిశంకర్ గాకీర్తింపబడి, ప్రశంసించబడ్డ శ్రీ జినార్థన్ గారితో. శ్రీమతి ఇందిరాజనార్థన్, తంబూరపై, శ్రీ లక్ష్మణ్ తబలాపై సహకారం ప్రఖ్యాత సినీ నేపథ్య గాయకుడు శ్రీ రామకృష్ణ గారితో సంగీత కార్యక్రమము: శిబి వారము, ఆగస్టు 25, 1985 సాయంత్రం 5 గంటలకు

HINDU TEMPLE AUDITORIUM, 45-57 BOWNE STREET, FLUSHING, NEW YORK. PHONE: (718) 886-4647, (718) 961-1199

DONATION: \$ 5.

పై కళాకారులను అయిదవ డెత్తర మెరికా తెలుగు సమ్మేళనము లో పాల్గొనుటకు, డెత్తర మెరికా పర్యటనకు శింధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం పంపించింది. గెందరూ తప్పక పాల్గొని కార్యక్రమమును బియ్య ప్రద మొనరించగలరు

PAUL R. RAJAN

ATTORNEY AT LAW

- *Real Estate
- *Personal Injury
- *Corporate Law
- *Commercial Law
- *Wills & Trusts
- *Estate Planning
- *Matrimonial
- *Immigration
- *Tax

195 MAIN STREET
METUCHEN, NJ 08840
(201) 321-1991

233 BROADWAY, SUITE 771
NEW YORK, NY 10279
(212) 406-3923

EVENING & WEEKENDS APPOINTMENTS AVAILABLE